

REGION NORDJYLLAND

n

NORDJYSK
UDDANNELSESINDBLIK
2018

Dette er Region Nordjyllands publikation
Nordjysk Uddannelsesindblik.

Nordjysk Uddannelsesindblik blev første gang
udgivet i 2013. Publikationen kan hentes på
Region Nordjyllands hjemmeside.

Udarbejdet for Region Nordjylland,
Regional Udvikling, af:

LANGE GRUPPEN

Lange Gruppen ApS
Store Kongensgade 62A, 3 sal,
1264 København K

Tlf.: 3026 3649
Email: thomas@langegruppen.dk

Fotos af Thomas Grøndahl:
thomasgroendahl.com

FORORD

Vores mål for Nordjylland er at være en region med en klar sammenhæng mellem kompetencer, uddannelse og beskæftigelse. For at komme nærmere dette skal vi fokusere på at unge uddannes i de kompetencer som er efterspurgt på det nordjyske arbejdsmarked.

Nordjylland er på uddannelsesområdet en region med gode muligheder. Mange unge vælger og formår at udbygge deres kompetencer gennem uddannelse, og de møder et stort udbud fra nytænkende institutioner der har blik for udviklingen i resten af verden, og hvis virksomhedssamarbejder knytter tætte bånd mellem uddannelse og erhverv.

For at udnytte dette potentiale til fulde skal vi være opmærksomme på de punkter hvor det kræver en ekstra indsats eller omlægning af nuværende initiativer for at få Nordjylland helt i mål. Disse opmærksomhedspunkter hjælper indblikket os med at identificere.

Nordjysk Uddannelsesindblik giver et kvalificeret datagrundlag for udarbejdelsen af Regionsrådets nye regionale vækst- og udviklingsstrategi (REVUS) og Uddannelsesplan. Indblikket er et værktøj der

giver os mulighed for at følge udviklingen på området så vi kan se om vi bevæger os i den rigtige retning. Vi er med dette indblik godt klædt på til at fortsætte diskussionen om fremtiden for uddannelsesområdet i Nordjylland.

Rigtig god læselyst!

Ulla Astman,
Regionsrådsformand,
Region Nordjylland

INDHOLD

Indledning.....	6
Sammenfatning af hovedresultater	8
Uddannelsesresultater 2018.....	10
Resume.....	12
Grundskole og overgang til ungdomsuddannelser	12
På ungdomsuddannelserne.....	13
Overgang til videregående uddannelser.....	14
Mobilitet hos dimittender reducerer uddannelsesniveaet i Nordjylland	15
Indikator 1: Kvalifikationer fra grundskolen.....	16
Indikator 2: Tidlig søgning af ungdomsuddannelse og uddannelsesparathed	20
Indikator 3: Frafald på ungdomsuddannelser.....	24
Indikator 4: Praktikpladsstatus og praktikpladssøgende.....	28
Indikator 5: Tilvalg, fravalg og omvalg på ungdomsuddannelse.....	34
Indikator 6: Unges uddannelsesstatus 7 år efter grundskolen.....	36
Indikator 7: Overgang til videregående uddannelse.....	40
Indikator 8: Mobilitet i overgangen til videregående uddannelse	44
Indikator 9: Mobilitet i overgangen til arbejdsmarkedet.....	46
Indikator 10: 30-årige med en videregående uddannelse.....	50

INDLEDNING

Nordjysk Uddannelsesindblik 2018 er en opfølgning på Nordjysk Uddannelsesindblik 2015. Indblikket gør status på ti udvalgte indikatorer som er med til at vise den udvikling der sker på uddannelsesområdet i Region Nordjylland. Indikatorerne opgøres på såvel kommunalt, regionalt som nationalt niveau, og analysen giver dermed et nuanceret indblik i resultaterne på uddannelsesområdet ved både at sammenligne på et overordnet niveau og dykke ned i nordjyske forhold.

Med analysen er der et tilhørende interaktivt dashboard. I dashboard-værktøjet har man

mulighed for at genfinde resultaterne fra analysen og lave mange andre udsnit og nedslag. Samtidig vil de enkelte indikatorer også dokumenteres her.

Værktøjet kan findes på følgende link:

www.langegruppen.dk/rn-uddannelses-indblik2018/

Sammenfatning af hovedresultater

Med Nordjysk Uddannelsesindblik 2018 får politiske beslutningstagere, skole- og uddannelsesfolk, vejledere og alle andre interessenter i og uden for Nordjylland et aktuelt indblik i udviklingen i ti udvalgte indikatorer for uddannelsesområdet i Region Nordjylland.

Region Nordjylland klarer sig på nogle områder bedre end landet som helhed. Det gælder overgangene til ungdomsuddannelserne (især de erhvervsfaglige) og frafald på både ungdomsuddannelserne og de videregående uddannelser.

På visse andre områder udfordres regionen imidlertid på sine uddannelsespolitiske målsætninger.

SÆRLIGT POSITIVE RESULTATER FOR REGION NORDJYLLAND:

- Lille andel som ikke opfylder adgangskrav til ungdomsuddannelserne
- Stor andel påbegynder erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen
- Få påbegynder ikke en ungdomsuddannelse
- Lavt frafald på ungdomsuddannelserne og mange som gennemfører ungdomsuddannelse
- Mange som vælger videregående uddannelse i Region Nordjylland
- Lavt frafald på videregående uddannelser

OPMÆRKSOMHEDSPUNKTER FOR REGION NORDJYLLAND:

- År med faldende andele som vælger erhvervsuddannelser er i 2017 og 2018 vendt, så andelen i dag nærmer sig 25 pct. Fem pct. flere skal vælge erhvervsfaglige uddannelser for at nå det regions mål.
- Stor andel som fraflytter regionen før og efter videregående uddannelser – både hos tilflyttere i forbindelse med uddannelse og hos nordjyske unge
- Lavt uddannelsesniveau hos de 30-årige i Nordjylland

Alle resultater er baseret på nyeste tilgængelige datakilder. Mens mange resultaterne opgjort frem til og med 2018, er andre opgjort til og med 2016.

Analysen og resultater er dannet via et forskningsprojekt i Danmarks Statistik. Forskellene på hvor nye de tilgængelige tal er skyldes, at der til analysen er anvendt tal fra en række forskellige datakilder, som oparbejdes og frigives på forskellige tidspunkter af året.

Opgørelsesmetoder er i visse tilfælde revideret i forhold til de tidligere udgivelser af Nordjysk Uddannelsesindblik. Historiske opgørelser baseret på de nu gældende opgørelsesmetoder, samt dokumentation af beregningerne findes i rapportens tilhørende dashboard-værktøj. Værktøjet kan tilgås via nedenstående link:

www.langegruppen.dk/rn-uddannelsesindblik2018/

Uddannelsesresultater 2018

Årets hovedresultater vist i den nordjyske indbliksmode

▲ og ▼ udtrykker at der har været enten en bemærkelsesværdig forbedring eller forringelse i regionens resultater.

2

TIDLIG SØGNING AF UNGDOMSUDDANNELSE OG UDDANNELSESPARATHED

94,3% af de nordjyske unge i 2018 søger direkte videre på en ungdomsuddannelse. Heraf søgte 70,2% af de unge en gymnasial uddannelse, mens 24,2% søgte en erhvervsfaglig uddannelse.

I årene før 2013 opfyldte Nordjylland det nationale uddannelsespolitiske 2020 mål om at 25% af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse. Fra 2013 til 2016 er andelen faldet støt, men i 2018 er andelen igen tæt på de 25%.

▲ Andelen som siden 2011 er søgt direkte ind på en gymnasial uddannelse er i Nordjylland er frem til 2017 steget med over 6 procentpoint. Fra 2017 til 2018 er andelen og reduceret med ca. 2 procentpoint.

I de øvrige regioner søger 92,3% videre.. på en ungdomsuddannelse. Herunder søger 74,2% ind på en gymnasial uddannelse, mens 18,2% søger ind på en erhvervsfaglig uddannelse.

1

KVALIFIKATIONER FRA GRUNDSKOLEN

71% af de nordjyske 18-årige opfylder kravene til stx, hhx og htx. 78% opfylder kravene til hf, mens hele 84% af de nordjyske unge opfylder kravene til eud og eux.

▲ Andelen som opfylder adgangskravene er i 2017 højere end nogensinde før og ca. 3 procentpoint højere end i 2010.

I de øvrige regioner er der 73% som opfylder kravene stx, hhx og htx, 78% som opfylder kravene til hf og 83% som opfylder kravene til eud og eux.

10

30-ÅRIGE MED EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

37,3% af de nordjyske 30-årige er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse.

▼ Andelen af 30-årige med en videregående uddannelse er lavere i Nordjylland end i resten af landet. Andelen med videregående uddannelse er stabil i Nordjylland, men stigende i resten af landet.

I de øvrige regioner er det 45,5% af de 30-årige som er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse.

9

MOBILITET I OVERGANG TIL ARBEJDSMARKEDET

78,8% af dimittenderne fra nordjyske videregående uddannelser bor i regionen 1 år efter uddannelsen. Efter 5 år er det 61,7% som bor i Nordjylland. For kandidatuddannelserne er tallene 71,1% efter 1 år og 47,8% efter 5 år.

▼ Afvandringen inden for 5 år efter endt uddannelse er stigende. Nordjylland er den region der mister den største andel af sine dimittender til andre regioner.

I de øvrige regioner er det 85,5% der bor i uddannelsesregionen 1 år efter endt videregående uddannelse og 73,9% der bor der 5 år efter. For kandidatuddannelserne er tallene 83,5% efter 1 år og 70,1% efter 5 år.

3

FRAFALD FRA UNGDOMSUDDANNELSER

På nordjyske gymnasier frafalder 18,0% af de unge deres uddannelse inden for højst tre år. 48,8% af de unge på en erhvervsfaglig uddannelse frafalder deres uddannelse i løbet af de tre år.

Mænd har større frafald end kvinder på de gymnasiale uddannelser, mens kvinder har større frafald på de erhvervsfaglige uddannelser.

▲ Frafaldet på både de gymnasiale og de erhvervsfaglige uddannelser er lavere end i resten af landet.

I de øvrige regioner er frafaldet fra de gymnasiale og de erhvervsfaglige uddannelser på hhv. 20,3% og 49,5%.

4

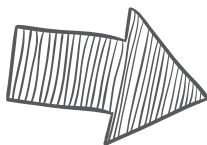
PRAKTIKPLADSSTATUS OG PRAKTIKPLADSSØGENDE

I Region Nordjylland er 60% af de unge med afsluttet grundforløb i aftale (47%) eller skolepraktik (13%) efter 6 måneder. De øvrige er i gang med en ny erhvervsfaglig uddannelse (12%), en gymnasial uddannelse (3%) eller en uddannelse på grundskoleniveau (6%).

Derudover er 12% ikke i gang med en uddannelse og 7% er uoplyste.

▲ Andelen af de nordjyske unge i aftale eller skolepraktik 6 måneder efter afsluttet grundforløb er steget fra 54% i 2012 til 60% i 2016. Stigningen skyldes hovedsagligt en styrkelse af skolepraktikken.

I de øvrige regioner er 60% af de unge i 2016 i aftale eller skolepraktik 6 måneder efter afsluttet grundforløb.

5

TILVALG, FRAVALG OG OMVALG PÅ UNGDOMSUDDANNELSE

10,6% nordjyske unge som har tilmeldt sig ungdomsuddannelse (15. marts) er faldet fra inden 1. marts året efter. Per 1. september året efter er der 10,4% af de tilmeldte, som ikke er i gang. Erhvervsuddannelserne oplever det største frafald blandt ungdomsuddannelserne.

I de øvrige regioner er det 13,1% som er frafaldet 1. marts et år efter tilmelding. Per 1. september er denne andel reduceret til 10,4%.

7

ANDELEN AF UNGE PÅ EN VIDEREgåENDE UDDANNELSE 15 OG 27 MÅNEDER EFTER ENDT UNGDOMSUDDANNELSE

52,2% af de nordjyske unge påbegynder en videregående uddannelse inden for 15 måneder efter afslutning af gymnasial uddannelse (67,2% inden for 27 måneder). For unge med afsluttet erhvervsfaglig uddannelse er tallet 3,8% inden for 15 måneder (5,9% inden for 27 måneder).

I de øvrige regioner er det 46,8% som går i gang med videregående uddannelse inden for 15 måneder efter studentereksamen (67,2 inden for 27 måneder). Efter erhvervsuddannelser er 5,2% gået i gang med videregående uddannelse inden for 15 måneder (7,2% inden for 27 måneder).

6

UNGES UDDANNELSESSTATUS 7 ÅR EFTER GRUNDSKOLEN

13,1% af de nordjyske unge har ikke gennemført og er ikke i gang med en ungdomsuddannelse 7 år efter grundskolen. Målet om at 95% af unge skal have en ungdomsuddannelse 7 år efter en grundskolen er således langt fra at være indfriet.

▲ Andelen i risikogruppen er fra 2008 til 2016 i Nordjylland reduceret med mere end 5 procentpoint. Dette skyldes bl.a. etableringen af den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse.

I de øvrige regioner er der 13,6% som hverken har gennemført eller er i gang med ungdomsuddannelse efter 7 år.

8

MOBILITET I OVERGANGEN TIL VIDEREgåENDE UDDANNELSE

64,6% af unge nordjyder som tager en videregående uddannelse, vælger en uddannelsesinstitution i Nordjylland. 35% vælger således en uddannelsesinstitution i en anden region (heraf 21% i Midtjylland).

▲ Andelen af nordjyske unge som vælger uddannelsesinstitution i Nordjylland er steget med 7 procentpoint siden 2008.

I de øvrige regioner er det 62,2% som vælger videregående uddannelsesinstitution i samme region, som de har taget deres adgangsgivende ungdomsuddannelse. Her er andelen som vælger videregående uddannelsesinstitution i samme region uændret over tid.

Grundskole og overgang til ungdomsuddannelser

Det er et opmærksomhedspunkt at så mange unge som muligt gennemfører folkeskolens afgangsprøve. Det er glædeligt at gruppen uden afgangsprøve er blevet reduceret væsentligt de senere år.

De fleste unge i Nordjylland har kvalifikationer som svarer til adgangskravene på ungdomsuddannelserne. Kun 4 pct. af de 18-årige har gennemført grundskole og afgangsprøve med et utilstrækkeligt fagligt niveau til at påbegynde en erhvervsfaglig uddannelse, mens det samme gælder for 6 pct. for hf. For disse uddannelser er der færre med utilstrækkelige kvalifikationer end i resten af landet, og andelen er faldet i løbet af de senere år.

Den tilsvarende andel med utilstrækkeligt fagligt niveau til optagelse på stx, hhx og htx er 17 pct. Denne andel er 2 procentpoint højere end i resten af landet.

Bl.a. de seneste års styrkede fokus på rekruttering til erhvervsuddannelserne gør søgning fra grundskolen til et fokuspunkt. I 2018 søgte 24,2 pct. af de unge direkte ind på en erhvervsfaglig uddannelse efter grundskolen, mens 70,2 pct. søgte direkte ind på en gymnasial uddannelse. Disse tal markerer et skifte fra tiden frem mod 2016, hvor andelen der søgte ind på erhvervsfaglige uddannelser faldt år for år, mens søgningen til de gymnasiale uddannelser kun voksede.

Dermed er Nordjylland regionen med den højeste andel som vælger erhvervsfaglig uddannelse, og altså regionen som ligger tættest på de nationale og nordjyske regionale uddannelsespolitiske mål om at

hhv. 25 og 30 pct. skal tage erhvervsfaglige uddannelser. Andelen som søger erhvervsfaglige uddannelser skal dog fortsat øges med over 5 procentpoint for at nå de regionale måltal.

Nordjylland igger i 2018 under landsgennemsnittet for overgang til gymnasierne. Kun Sjælland har lavere overgang til gymnasierne end Nordjylland.

På ungdomsuddannelserne

Begrænsning af frafald på ungdomsuddannelser er et varigt fokus for al uddannelsesplanlægning. Frafaldet fra de gymnasiale uddannelser i Nordjylland er landets laveste med 17,5 pct. inden for tre år.

Omvendt falder tæt på halvdelen af de unge med tilgang på en erhvervsfaglig uddannelse fra den valgte uddannelse inden for tre år. Trods denne høje andel i Nordjylland er det regionen med den næstlaveste frafaldsprocent efter Midtjylland. Frafaldet er på alle de erhvervsfaglige hovedområder højere end på de gymnasiale uddannelser. Det bør fremhæves at noget af frafaldet på de erhvervsfaglige uddannelser udgøres af omvalg mellem hovedområder.

Mangel på praktikplads fremhæves ofte som en væsentlig årsag til det høje frafald på erhvervsuddannelserne. I Nordjylland er andelen som er i hovedforløb seks måneder efter fuldført grundforløb steget fra 54 pct. i 2010 til 60 pct. i 2016. Stigningen er primært sket gennem en styrkelse af skolepraktikken.

Af de 40 pct. unge som ikke er i hovedforløb efter seks måneder, er halvdelen i gang med ny uddannelse på grundskoleniveau eller inden for det erhvervsfaglige eller gymnasiale område. Det er derfor kun en mindre andel af de resterende 19 pct. som enten er uden oplysninger eller ikke er i uddannelse, der fortsat er praktikpladssøgende efter seks måneder.

I det hele taget sker der en del omvalg hos unge under uddannelse. Flertallet som tilmelder sig en

ungdomsuddannelse gennem Optagelse.dk, har succes på uddannelsen og bliver på den valgte uddannelse det første halvandet år efter tilmeldingen. De unge som frafalder uddannelse, er typisk uden for uddannelsessystemet et stykke tid, men kommer efterfølgende i gang med en ny uddannelse. To tredjedele af dem der falder fra i løbet af det første skoleår, kommer i gang med ny uddannelse efter sommerferien.

Ca. en tiendedel er ikke i gang med en ungdomsuddannelse halvandet år efter tilmelding. Nogle af disse står fortsat uden for uddannelsessystemet syv år efter grundskolen, og indikator 6 beskæftiger sig med hvad disse samt andre der frafalder senere, giver sig til.

Unge der syv år efter 9. klasse ikke er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse, er i risiko for aldrig at få en uddannelse. Der er de senere år mellem 13 og 14 pct. af de unge i Nordjylland som findes i denne gruppe. Andelen i gruppen er faldet markant fra ca. 18 pct. før 2011 hvilket især skyldes indførelsen af STU'en, særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, som har givet nye muligheder til en gruppe der tidligere ikke havde relevante ungdomsuddannelses tilbud.

Der er væsentligt flere mænd end kvinder i risikogruppen. Til gengæld er der en større andel af kvinderne i risikogruppen som aldrig har været i gang med en uddannelse efter grundskolen, og kvinderne i risikogruppen er også væsentligt mindre tilbøjelige til at være i arbejde end mændene.

Resumé

Overgang til videregående uddannelser

Andelen der begynder på en videregående uddannelse inden for 15 måneder efter afsluttet ungdomsuddannelse, er steget for både dimittender fra de gymnasiale og de erhvervsfaglige uddannelser frem til ca. 2012. Herefter er overgangen faldet lidt igen.

For de gymnasiale uddannelser er 15-månedersovergangen højere i Nordjylland end i resten af landet. Efter 27 måneder er denne forskel udlignet. Der er altså ikke en større andel i Nordjylland der læser videre, men nordjyderne er hurtigere til at komme i gang med videregående uddannelse. Efter gennemførsel af en erhvervsfaglig uddannelse er overgangen til en videregående uddannelse lavere i Nordjylland end i resten af landet.

Mændene har en højere relativ overgang til videregående uddannelser end kvinderne når der ses på dimittender fra gymnasiale uddannelser og erhvervsfaglige uddannelser hver for sig. Når der kommer færre mænd på de videregående uddannelser, ligger årsagen hertil derfor i valget af ungdomsuddannelse idet langt flere mænd end kvinder vælger erhvervsfaglige uddannelser. Samlet set ændrer det ikke på at flere kvinder end mænd dimitterer fra videregående uddannelsesinstitutioner.

Andelen som bliver i Nordjylland for at tage videregående uddannelse er stigende. I 2016 var det knap 65 pct. af den samlede overgang til videregående uddannelser som skete til uddannelsesinstitutioner i Nordjylland. I 2007 var den tilsvarende andel kun 58 pct. Med de 65 pct. placerer Nordjylland sig højere end gennemsnittet for de øvrige regioner.

Største modtagerregion af de nordjyske unge er Midtjylland. Ca. 20 pct. af alle de nordjyske unge som påbegynder videregående uddannelser, gør dette i Aarhus og andre midtjyske byer. Henholdsvis 10 pct. og 4 pct. tager til Hovedstaden og Syddanmark, mens 1 pct. tager til Sjælland. Modsat modtager de nordjyske uddannelsesinstitutioner midtjyske unge svarende til 24 pct. af det samlede optag i Nordjylland. Fra de øvrige regioner kommer henholdsvis

Mobilitet hos dimittender reducerer uddannelsesniveauet i Nordjylland

Der er flere der dimitterer fra nordjyske videregående uddannelsesinstitutioner end før. Og antallet af dimittender fra Nordjylland der bliver boende i regionen det første år er højt. I 2017 var det 79 pct. af dimittenderne fra nordjyske institutioner som boede i regionen et år efter uddannelsens afslutning.

Både hos de "lokale" nordjyder (som har taget deres adgangsgivende uddannelser i regionen) og hos "tilflytterne" (som er flyttet til regionen i forbindelse med uddannelsen) er der imidlertid væsentlig afvandring fra regionen i de efterfølgende år efter uddannelsens afslutning. Efter fem år er Nordjylland den region der har mistet den største andel af sine dimittender til andre regioner.

Mens en meget stor andel af de professionsbacheloruddannede bliver i regionen, er mobiliteten meget høj hos dimittender med kort og især lang videregående uddannelse.

Denne afvandring af de højtuddannede gør at uddannelsesniveauet i Nordjylland ikke stiger. Ca. 37 pct. af de 30-årige i Nordjylland har eller er i gang med en videregående uddannelse i 2017. Denne andel er væsentligt lavere end i resten af landet hvor tallet er 46 pct.

Det er især Hovedstaden, men også Midtjylland, der hæver landsgennemsnittet. Syddanmark og Sjælland har således andele på niveau med Nordjylland.

Mens andelen på landsniveau stiger, har andelen været meget stabil over tid i Nordjylland det seneste tiår.

Kvalifikationer fra grundskolen

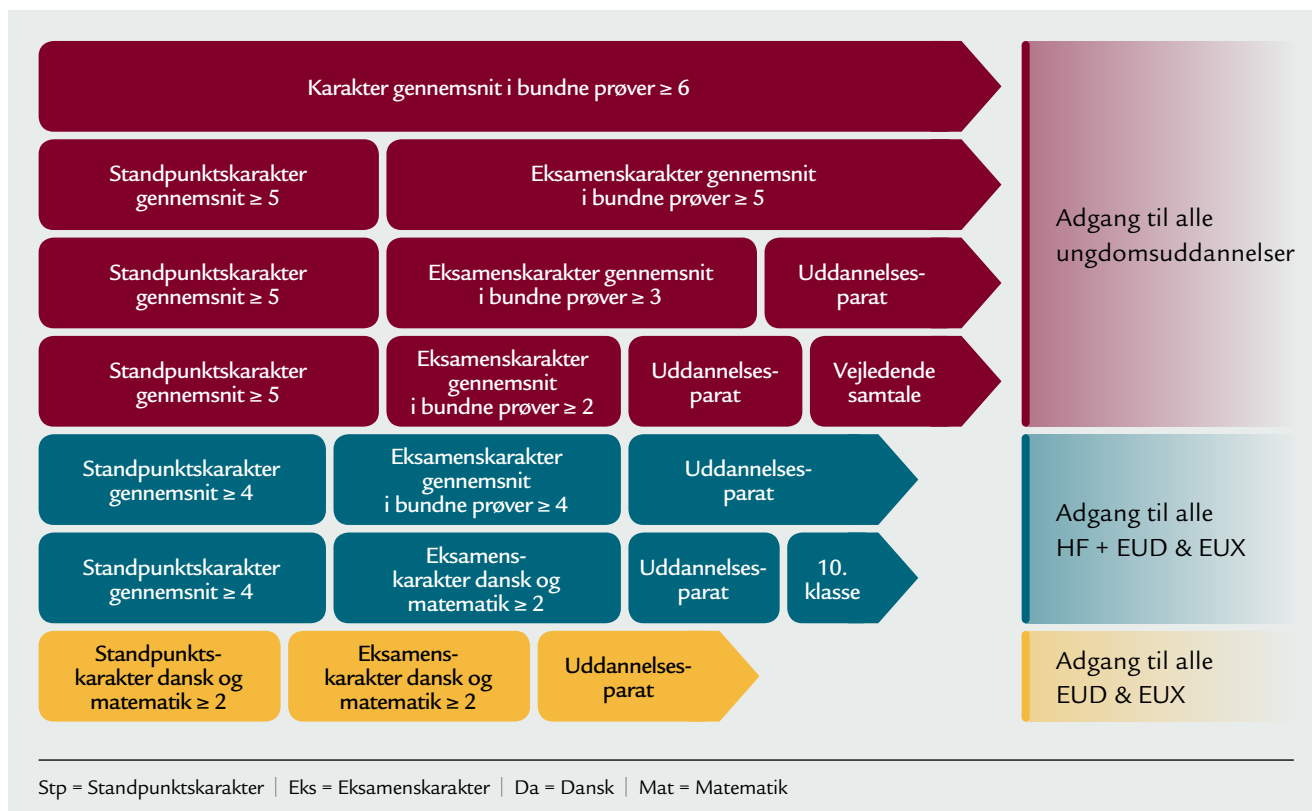
Unges evne til at komme videre i og igennem uddannelsessystemet påvirkes i høj grad af deres kvalifikationer fra grundskolen. Det blev bl.a. dokumenteret i forbindelse med opstilling af den nordjyske indblikmodel i Nordjysk Uddannelsesindblik 2013.

Fra 2019 træder følgende ændringer i kraft i kravene til de unge for at kunne optages på ungdomsuddannelserne. Adgangskravene til eud og eux gælder allerede.

71,4%

Af alle 18-årige i regionen opfylder alle krav til stx, hhx og htx.

KVALIFIKATIONSKRAV TIL UNGDOMSUDDANNELSER

Figur 1: Tabellen viser adgangskravene til ungdomsuddannelserne som gælder fra sommeren 2019. Kravene er sammensat så de unge skal have vist et solidt fagligt niveau gennem deres standpunkts- og prøvekarakterer samt ved at blive vurderet parat til deres uddannelsesvalg af deres UU-vejleder. De strengeste krav findes til stx, hhx og htx. Adgang til hfer åben for alle som opfylder kravene til stx, hhx og htx, samt unge med lidt lavere standpunktskarakterer som enten har taget 10. klasse og klaret dansk- og matematikprøverne med mindst 2 i karakter eller ved afgangsprøven har vist solidt fagligt niveau i de bundne fag. Adgang til eud og eux kræver enten at adgangskravene til de gymnasiale uddannelser er opfyldt, eller at den unge er parathedsvurderet og har standpunkts- og prøvekarakterer i dansk og matematik på mindst 2

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

En gruppe af unge har ikke nogen fuld afgangsprøve og har derfor ikke de formelle kvalifikationer til at påbegynde nogen af ungdomsuddannelserne. Disse unge omfatter indvandrere som ikke har gået i dansk grundskole, og unge fra fx specialskoler og skoler som er prøvefritaget. Denne gruppe udgør i 2017 12 pct. af de 18-årige i Nordjylland.

Flertallet af de øvrige 18-årige i regionen opfylder kravene til alle ungdomsuddannelser. Godt 70 pct. af alle 18-årige opfylder således alle krav til stx, hhx og htx, mens over 80 pct. opfylder kravene

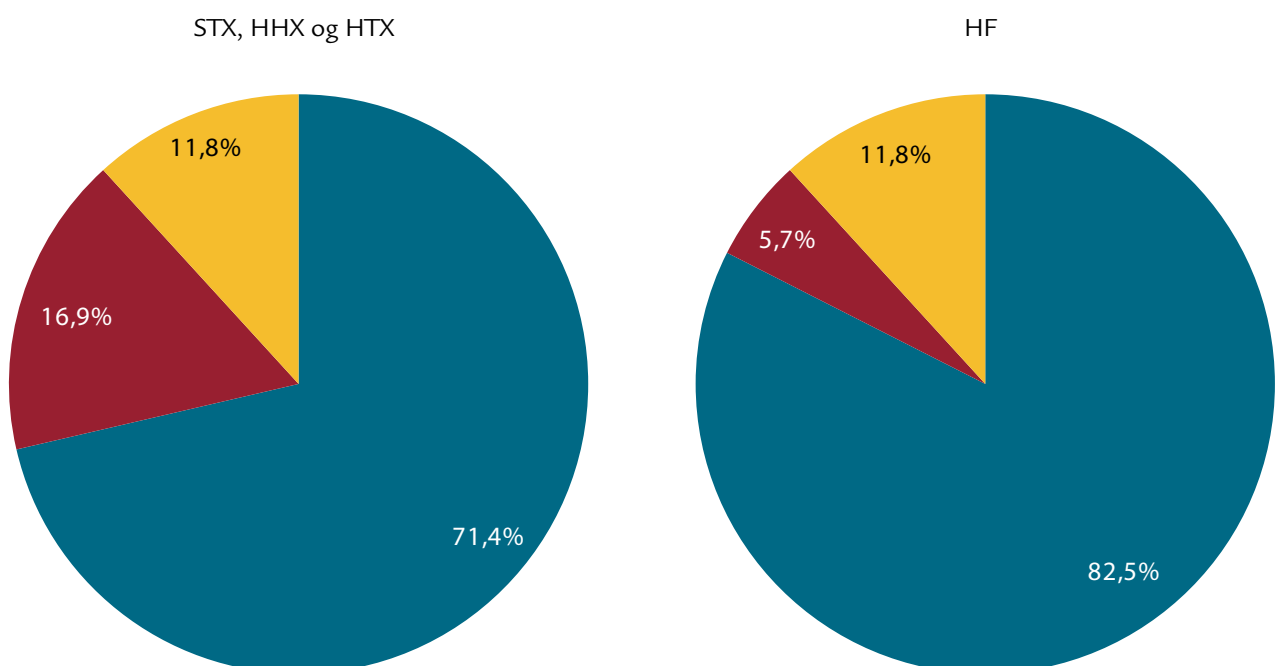
til hhv. hf og eud/eux. Det svarer til at 866 nordjyske unge mangler flere eller alle prøver og derfor ikke kvalificerer sig til en ungdomsuddannelse. Derudover er der 1.239 unge der har et utilstrækkeligt fagligt niveau til stx, hhx og htx, 422 til hf, og 316 til eud og eux.

De vedtagne optagelseskrav for de gymnasiale uddannelser, og især hf, er en opblødning af regeringens tidligere fremsatte og omdiskuterede krav om at unge skulle have mindst 4 i dansk og matematik for at få lov til at påbegynde en gymnasial uddannelse. Således er det

kun ca. to tredjedele af de unge som har mindst 4 i både dansk og matematik (ca. tre fjerdedele af alle unge med fuld afgangsprøve), hvilket er ca. 8 procentpoint færre end andelen som opfylder de vedtagne krav til stx, hhx og htx, og 12 procentpoint færre end andelen som opfylder de gældende krav til hf. Hertil kommer at kvalifikationskravene til hf gennem 10. klasse betyder at hf-uddannelserne forbliver lettere tilgængelige end de øvrige gymnasiale uddannelser.

Siden 2010 har regionen oplevet et fald i andelen af 18-årige der ikke har en fuld

OPFYLDELSE AF KRAV TIL UNGDOMSUDDANNELSER I NORDJYLLAND

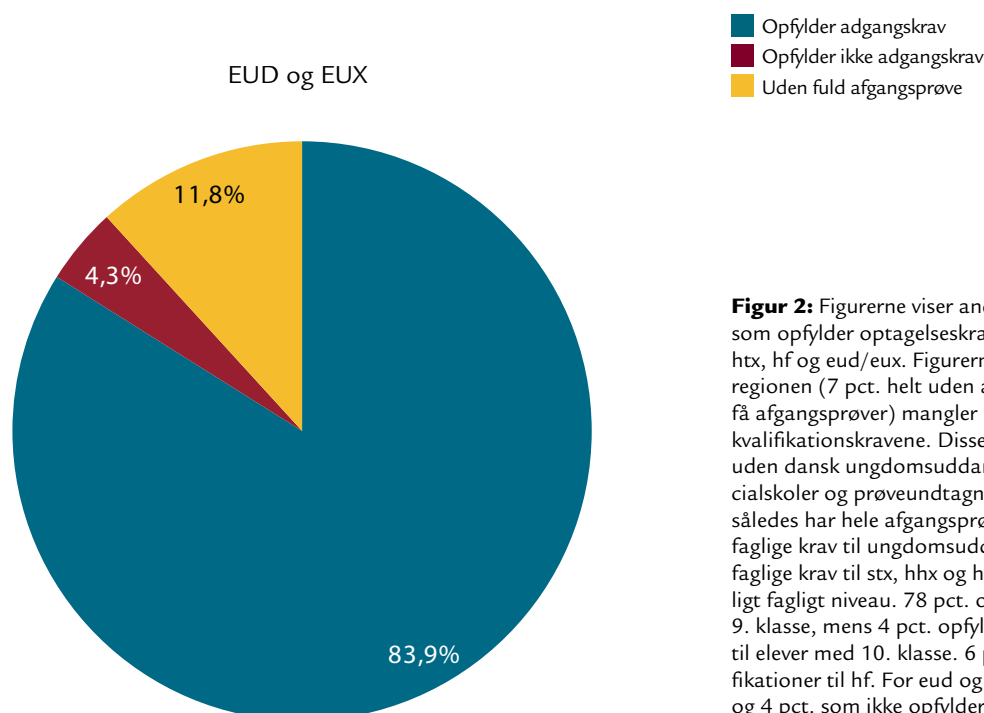
afgangsprøve og dermed ikke har mulighed for at søge ind på en ungdomsuddannelse. Samtidig er der en større andel der opfylder de faglige krav til ungdomsuddannelserne. I 2017 er der således relativt flere der har en afgangsprøve, og relativt flere der opfylder adgangskravene til ungdomsuddannelserne, end i 2010. Andelen som opfylder de faglige krav, er steget med ca. 2 procentpoint fra 2016 til 2017.

De unges kvalifikationer er i Nordjylland meget lig dem der findes i resten af landet. Der er i regionen lidt flere som

opfylder kravene til eud/eux, og lidt færre end i de øvrige regioner som opfylder de faglige krav til stx, hhx og htx. Dette er en forskel som påkalder sig opmærksomhed, da der ikke er en større andel af de nordjyske unge der kommer fra prøvefri skoler, og årsagen til den mindre andel med kvalifikationer til gymnasiet skal således ikke findes her.

Det anbefales derfor at det undersøges hvad der giver anledning til det øjensynlig lavere faglige niveau blandt nordjyske unge i forhold til resten af landet. De tænkelige årsager kalder på vidt forskel-

lige strategier, og det er derfor væsentligt først at afdække om svaret findes i unge nordjyders anderledes forudsætninger, i undervisningen, i regionale tolkninger af karakterskalaen eller noget helt fjerde. Andelen som opfylder de faglige krav, er steget med ca. 2 procentpoint fra 2016 til 2017.

Figur 2: Figurene viser andelen af 18-årige i Nordjylland som opfylder optagelseskravene fra 2019 til hhv. stx/hhx/htx, hf og eud/eux. Figurene viser at 12 pct. af de 18-årige i regionen (7 pct. helt uden afgangsprøver og 5 pct. med for få afgangsprøver) mangler prøver og derfor ikke opfylder kvalifikationskravene. Disse personer omfatter indvandrere uden dansk ungdomsuddannelse samt personer på specialskoler og prøveundtagne skoler. De øvrige 18-årige som således har hele afgangsprøver, opfylder i varierende grad de faglige krav til ungdomsuddannelserne. 71 pct. opfylder de faglige krav til stx, hhx og htx, mens 17 pct. har utilstrækkeligt fagligt niveau. 78 pct. opfylder kravene til hf direkte fra 9. klasse, mens 4 pct. opfylder de tilpassede krav som stilles til elever med 10. klasse. 6 pct. opfylder ikke de faglige kvalifikationer til hf. For eud og eux er der 84 pct. som opfylder, og 4 pct. som ikke opfylder de faglige krav.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Tidlig søgning af ungdomsuddannelse og uddannelsesparathed

Indikator 2 er en fortælling om i hvor høj grad de unge har en hurtig overgang til ungdomsuddannelse, med et specifikt fokus på type af uddannelse og de unges uddannelsesparathed.

Området har politisk bevågenhed idet det er et nationalt politisk mål at 25 pct. af de unge skal søge en erhvervsfaglig uddannelse direkte efter grundskolen inden 2020. Region Nordjylland har en skærpet

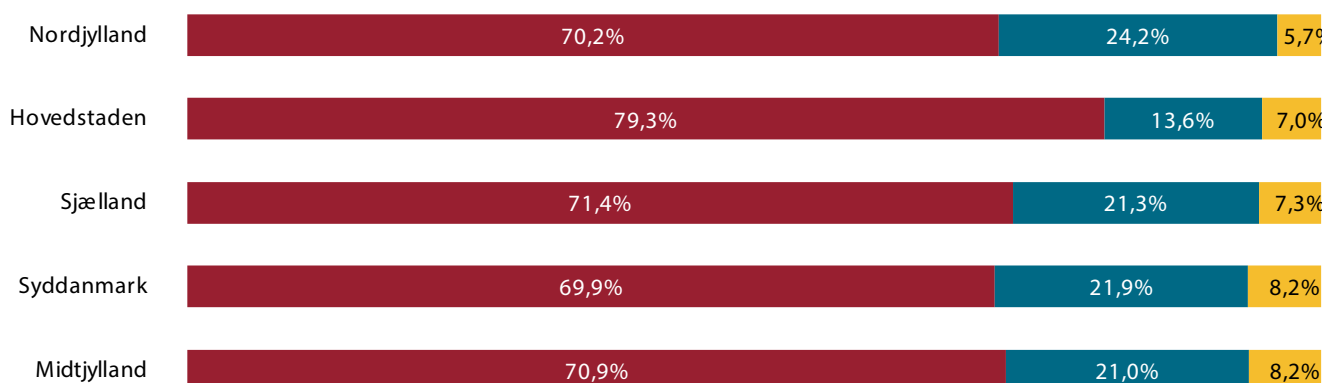
ambition om at denne andel i 2020 skal være mindst 30 pct.

I årene før 2013 opfyldte Nordjylland 25 pct.-målet, er siden gået tilbage, men har oplevet fremgang de seneste par år.

I 2018 er Region Nordjylland tæt på at indfri den nationale målsætning igen og er samtidig den region hvor allerflest unge vælger at søge en erhvervsfaglig uddannelse direkte efter grundskolen.

REGIONAL VARIATION I TIDLIG SØGNING AF UNGDOMSUDDANNELSE

■ Gymnasiale uddannelser
■ Erhvervsfaglige uddannelser
■ Øvrige

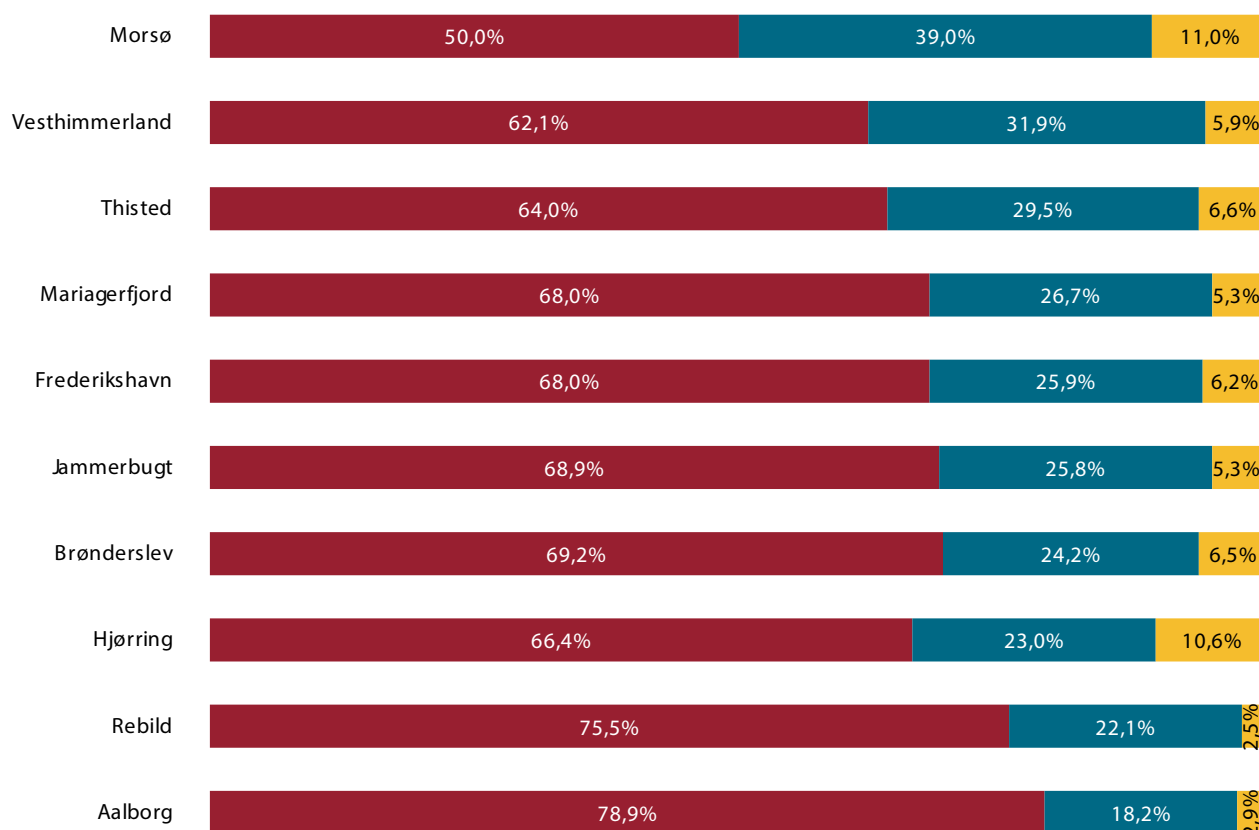

Figur 3: Figuren viser at 94,4 pct. af de nordjyske unge i 2018 søger direkte videre på en ungdomsuddannelse, mens de resterende enten er i udlandet eller i særlige forløb. I 2018 valgte mere end 24 pct. af de nordjyske unge at søge en erhvervsfaglig uddannelse direkte efter grundskolen, mens 22 pct. eller mindre af unge fra de øvrige regioner søgte en erhvervsfaglig uddannelse.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik og Styrelsen for It og Læring

KOMMUNAL VARIATION I TIDLIG SØGNING AF UNGDOMSUDDANNELSE

■ Gymnasiale uddannelser
 ■ Erhvervsfaglige uddannelser
 ■ Øvrige

Figur 4: Figuren viser andelen af unge i hver af de nordjyske kommuner der i 2018 søgte en ungdomsuddannelse direkte efter grundskolen. Mens omkring 97 pct. af de unge i Aalborg og Rebild søger direkte videre på ungdomsuddannelse efter grundskolen, er det kun omkring 90 pct. af unge fra Morsø og Hjørring der søger direkte videre på ungdomsuddannelse og mindre end 95 pct. af de unge fra de øvrige nordjyske kommuner der gør dette. Samtidig med den store variation i andelen der søger en ungdomsuddannelse, er fordelingen på ungdomsuddannelser også meget forskellig i de nordjyske kommuner. I Aalborg søger under 20 pct. ind på en erhvervsfaglig uddannelse, mens over 25 pct. af de unge fra kommunerne Morsø, Vesthimmerland, Thisted, Mariagerfjord, Frederikshavn og Jammerbugt søger ind på en erhvervsfaglig uddannelse.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik og Styrelsen for It og Læring

Selv om Region Nordjylland er den region som er tættest på at indfri det politiske mål om at hver fjerde vælger en erhvervsfaglig uddannelse, har andelen været faldende frem mod 2016 for de seneste år at have steget. Der er i perioden sket et skift til at unge i højere grad vælger en gymnasial uddannelse frem for en erhvervsfaglig uddannelse, men med en anderledes fremtid i sigte.

Denne tendens til at flere vælger en gymnasial uddannelse, afspejler et mangeårigt politisk ønske om at flere unge skal have en videregående uddan-

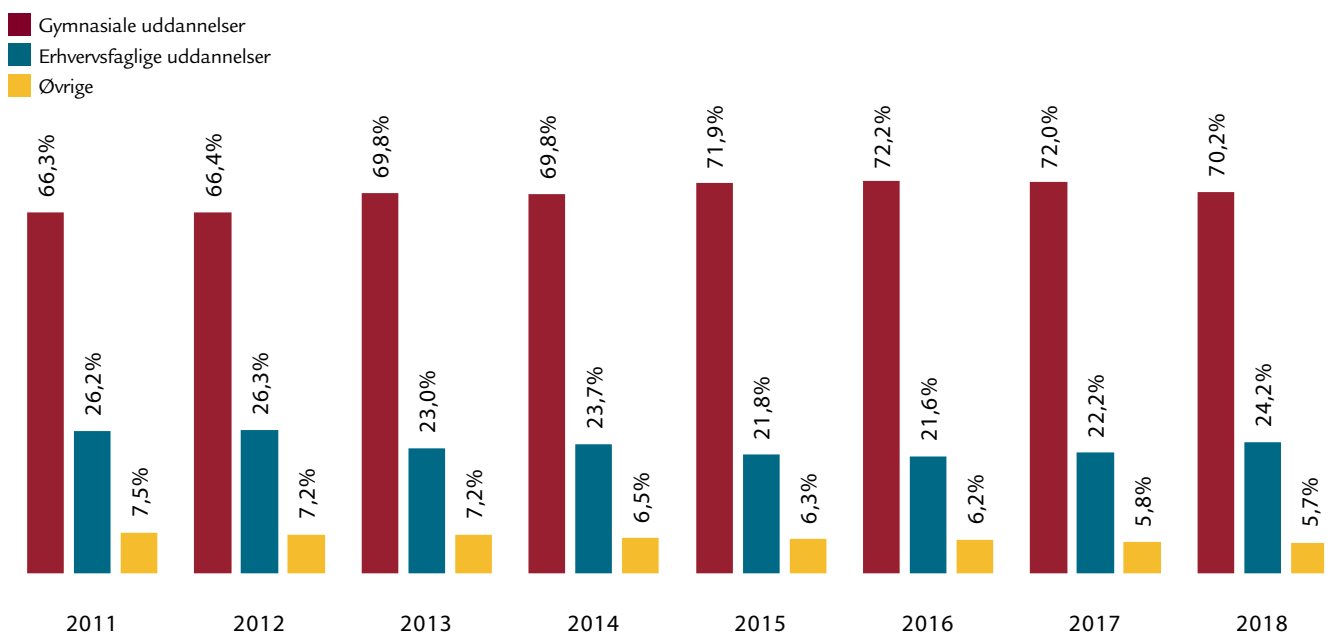
nelse (hvortil en gymnasial uddannelse er den mest oplagte vej), og som først de seneste år er blevet erstattet af et mål om at flere skal vælge erhvervsfaglige uddannelser. Virkeligheden har derfor i høj grad fulgt de politiske mål på området. Når fordelingen mellem gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser har ændret sig de seneste år, kan det også være udtryk for at uddannelsesmuligheden bidrager til at tiltrække flere unge til de erhvervsfaglige uddannelser.

Den relativt lavere andel der vælger en erhvervsfaglig uddannelse direkte

efter grundskolen, skal også ses i lyset af den meget spredte aldersfordeling hos erhvervsskoleeleverne. Mens en meget stor del af det samlede optag på de gymnasiale uddannelser skal findes hos unge der overgår direkte fra grundskolen, er dette ikke tilfældet for de erhvervsfaglige uddannelser.

For at indfri det politiske mål om at flere unge vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen, anbefales det at arbejdet med at udvide mulighederne for videre uddannelse fra en erhvervsfaglig uddannelse fortsættes,

TIDLIG SØGNING AF UNGDOMSUDDANNELSE OVER TID

Figur 5: Figuren viser en fordeling af de nordjyske unge der har afsluttet grundskolen, på ansøgte uddannelser. Andelen der søger en øvrig ungdomsuddannelse direkte efter grundskolen, har i perioden 2011-18 ligget stabilt på 6-7 pct. Derimod er andelen der søger en gymnasial, steget fra 66 pct. i 2011 til 72 pct. i 2017, mens andelen der søger en erhvervsfaglig uddannelse, i samme periode er faldet fra 26 pct. til 22 pct. I 2018 synes denne tendens dog at vende. I 2018 søgte således kun 70 pct. af de nordjyske unge en gymnasial uddannelse, mens 24 pct. søgte en erhvervsfaglig uddannelse.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik og Styrelsen for It og Læring

og at disse muligheder kommunikerer til de unge. Der er allerede søsat et stort samarbejdsprojekt med Ungdommens Uddannelsesvejledning, og det anbefales at dette arbejde med at sætte mere fokus på og reklamere for de erhvervsfaglige uddannelser i vejledningen af de unge videreføres.

Fra 8. klasse og frem parathedsvurderes unge af deres UU-vejleder. Vurderingen giver udtryk for om de unge er fagligt, personligt og socialt parate til at starte på en ungdomsuddannelse. Når de unge afslutter deres grundskole og

ønsker at påbegynde en ungdomsuddannelse, søger de ind med denne parathedsvurdering.

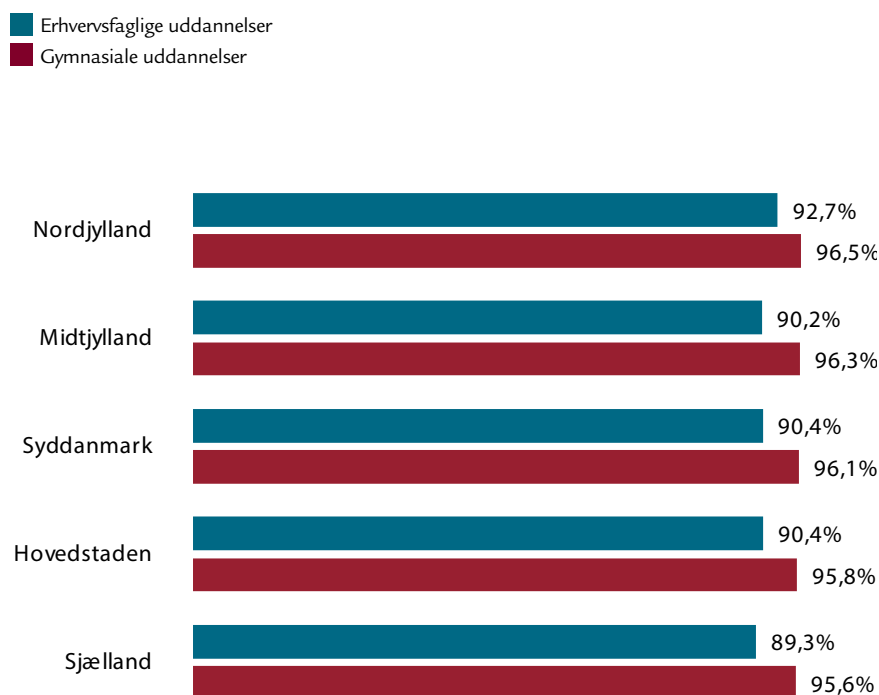
Hvis en ung er vurderet parat til en ungdomsuddannelse, er lokale gymnasier eller erhvervsskoler forpligtiget til at tilbyde en uddannelsesplads. Omvendt er institutionen mere frit stillet mht. optagelse hvis en elev ikke er vurderet parat men alligevel har søgt ind.

Unge der ikke er vurderet parate til at påbegynde en søgt gymnasial eller erhvervsfaglig uddannelse, må ventes at have dårligere forudsætninger for

at gennemføre uddannelsen end de øvrige ansøgere. Andelen som disse unge udgør, er dermed et udtryk for størrelsesordenen på denne gruppe unge med dårligere forudsætninger.

Unge fra Nordjylland har i allerhøjeste grad gode forudsætninger for at påbegynde ungdomsuddannelse. Der er relativt færre ansøgere til de gymnasiale uddannelser der trods deres vurdering af ikke at være parat i forhold til ansøgere til de erhvervsfaglige uddannelser. Ansøgere til ungdomsuddannelser er generelt i meget høj grad vurderet parate.

ANDELEN DER SØGER EN UNGDOMSUDDANNELSE OG ER VURDERET PARAT

Figur 6: Figuren viser andelen af unge der i 2018 har søgt en ungdomsuddannelse og er vurderet uddannelsesparate. De unge er fordelt på deres bopælsregion og ansøgte ungdomsuddannelse.

Generelt gør det sig gældende at unge der har søgt ind på en gymnasial uddannelse, i højere grad er vurderet parat til dette, end unge der har søgt ind på en erhvervsfaglig uddannelse. Spændet mellem andelen der bliver vurderet parat, på de to uddannelser er 3,7 pct. for unge i Nordjylland, mens det er over 5 pct. for unge fra de øvrige regioner. For nordjyske unge der søger en erhvervsfaglig uddannelse, er 93 pct. også vurderet uddannelsesparate, mens det samme gælder for under 91 pct. af de unge fra de øvrige regioner. For nordjyske unge der søger en gymnasial uddannelse, er 96,5 pct. vurderet uddannelsesparate, og det samme gælder for tæt på den samme andel af unge fra de øvrige regioner.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik og Styrelsen for It og Læring

Frafald på ungdomsuddannelser

Der er markante forskelle på frafaldsmønstrene på de enkelte gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser og mellem kønnene. Frafaldet er væsentlig højere på de erhvervsfaglige uddannelser end på de gymnasiale uddannelser. Og væsentlig højere for drengene end for pigerne.

Forskellene mellem erhvervsfaglige og gymnasiale uddannelser hænger bl.a. sammen med at elevgrupperne på ungdomsuddannelserne er meget forskellige. Det blev undersøgt i temaindblikket

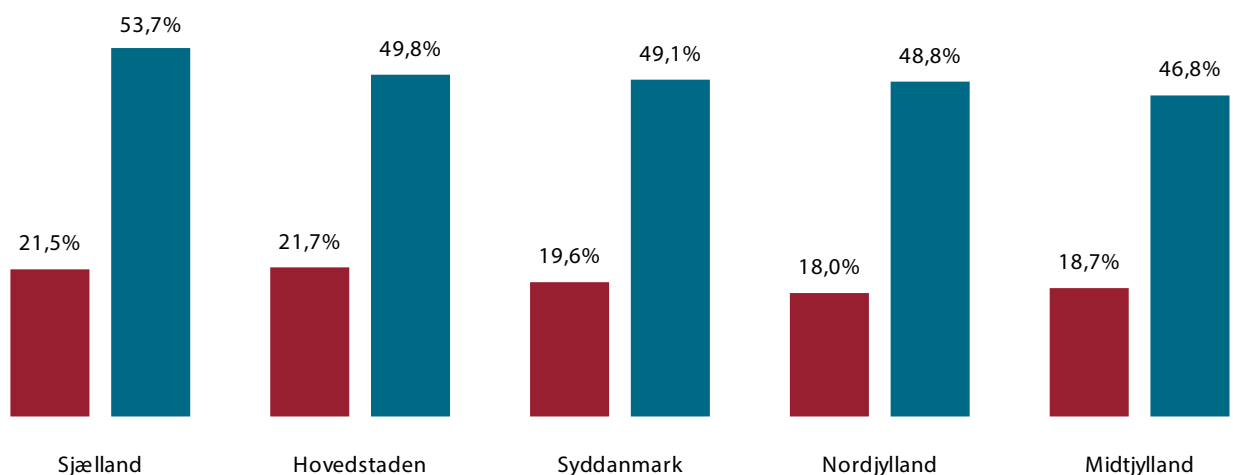
fra Nordjysk Uddannelsesindblik 2015, Elevsammensætning og social mobilitet på ungdomsuddannelserne. Der er fx en større aldersspredning på erhvervsuddannelserne, og i sammenligninger med de gymnasiale uddannelser kan det derfor være mere retvisende at sammenligne med de helt unge der påbegynder erhvervsuddannelse. Således har en analyse af frafaldet efter EUD-reformen foretaget af Arbejderbevægelsens Erhvervsråd vist at frafaldet på grundforløbene for de

18,0%

frafalder gymnasiale uddannelser i Region Nordjylland, mens 48,8% frafalder erhvervsfaglige uddannelser. Sammen med Region Midtjylland har regionen det laveste frafald på ungdomsuddannelserne.

FRAFALD PÅ GYMNASIALE OG ERHVERVSFAGLIGE UDDANNELSER INDEN FOR 3 ÅR FORDELT PÅ REGIONER

■ Gymnasiale uddannelser
■ Erhvervsfaglige uddannelser

Figur 7: Figuren viser andelen som inden for 3 år efter påbegyndelse er frafaldet uddannelse gymnasiale og erhvervsfaglige. Frafaldene er opgjort frem til 2016 for tilgangsårgangene 2012-14. For de gymnasiale uddannelser viser søjlediagrammet at frafaldet i Region Nordjylland er landets laveste med 18,0 pct. For de erhvervsfaglige uddannelser der jo fylder relativt meget i regionen, har Nordjylland det næstlaveste frafald. Frafaldene på de erhvervsfaglige uddannelser er i alle regioner væsentlig højere end på de gymnasiale uddannelser, og trods den gode placering er det næsten hver anden nordjyske unge på en erhvervsuddannelse der frafalder uddannelsen inden for tre år.

Note: Omvalg inden for samme uddannelsesgruppe (stx, hf, hhx, og htx og øvrige på de gymnasiale uddannelser og hovedområderne på erhvervsuddannelserne) regnes ikke som frafald, mens skift fra én uddannelsesgruppe til en anden regnes som frafald.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

unge der starter direkte efter grundskolen, er faldet markant.

Frafaldet på de gymnasiale uddannelser er lavere i Region Nordjylland end i resten af landet. På de erhvervsfaglige uddannelser hvor frafaldet generelt er større, følger Nordjylland efter Midtjylland som regionen med lavest frafald. Dette er bemærkelsesværdigt i og med at Nordjylland er den region hvor flest påbegynder ungdomsuddannelser efter grundskolen.

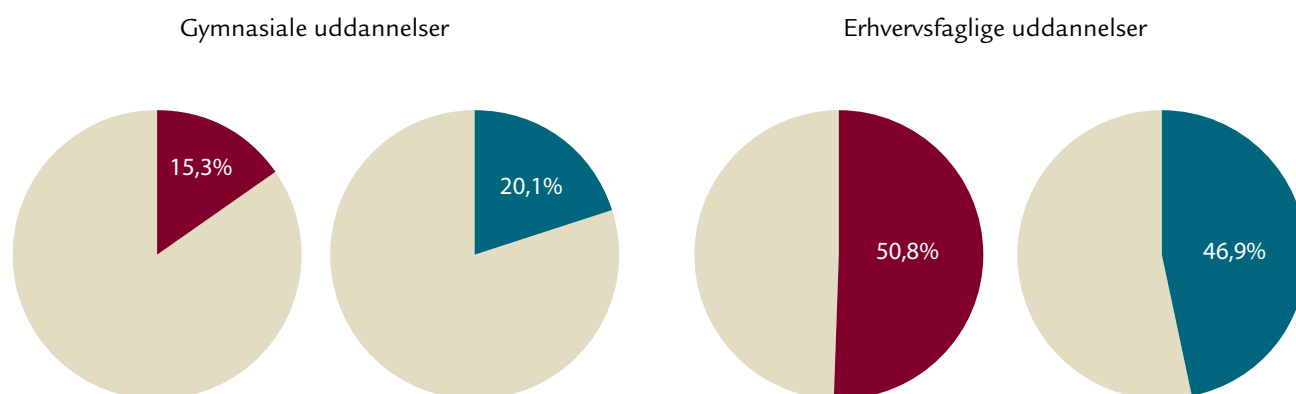
METODIK TIL OPGØRELSE AF FRAFALD

Der er beregnet løbende frafaldsande for 12 kvartaler efter studiestart på gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser. Forud for afbrudsopgørelsen er registreringer af aktiviteter sammensat til uddannelser (fx er EUD grundforløb 1, grundforløb 2 og hovedforløb sat sammen til én uddannelse). Omvalg af uddannelsestype regnes som frafald, mens fx institutionsomvalg inden for samme type uddannelse ikke regnes som frafald. Frafall henføres til den uddannelse som eleven har sin første tilgang til.

Der er anvendt registrerede frafald til og med 2016 og tilgangspopulationer for årene 2012-14 er slået sammen.

FRAFALD PÅ NORDJYSKE GYMNASIALE OG ERHVERVSFAGLIGE UDDANNELSER INDEN FOR 3 ÅR FORDELT PÅ KØN

Kvinder
Mænd

Figur 8: Figuren viser andelen som inden for 3 år efter påbegyndelse er frafaldet uddannelse gymnasiale og erhvervsfaglige. Frafallene er opgjort frem til 2016 for tilgangsårangene 2012-14. Diagrammerne viser at frafaldet på gymnasiale uddannelser er lavere hos kvinder (15,3 pct.) end hos mænd (20,1 pct.), mens det på de erhvervsfaglige uddannelser er omvendt (knap 47 pct. for mænd og over 50 pct. for kvinder).

Note: Omvalg inden for samme uddannelsesgruppe (stx, hf, hhx og htx på de gymnasiale uddannelser og hovedområderne på erhvervsuddannelserne) regnes ikke som frafald, mens skift fra én uddannelsesgruppe til en anden regnes som frafald.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

I Nordjylland er frafaldet hos mandlige gymnasieelever større end hos deres kvindelige medelever. Hos begge køn er frafaldet på gymnasierne mindre end i de øvrige regioner.

På de erhvervsfaglige uddannelser er frafaldet hos mændene mindre end hos kvinderne i Nordjylland. I de øvrige regioner er frafaldet det samme for de to

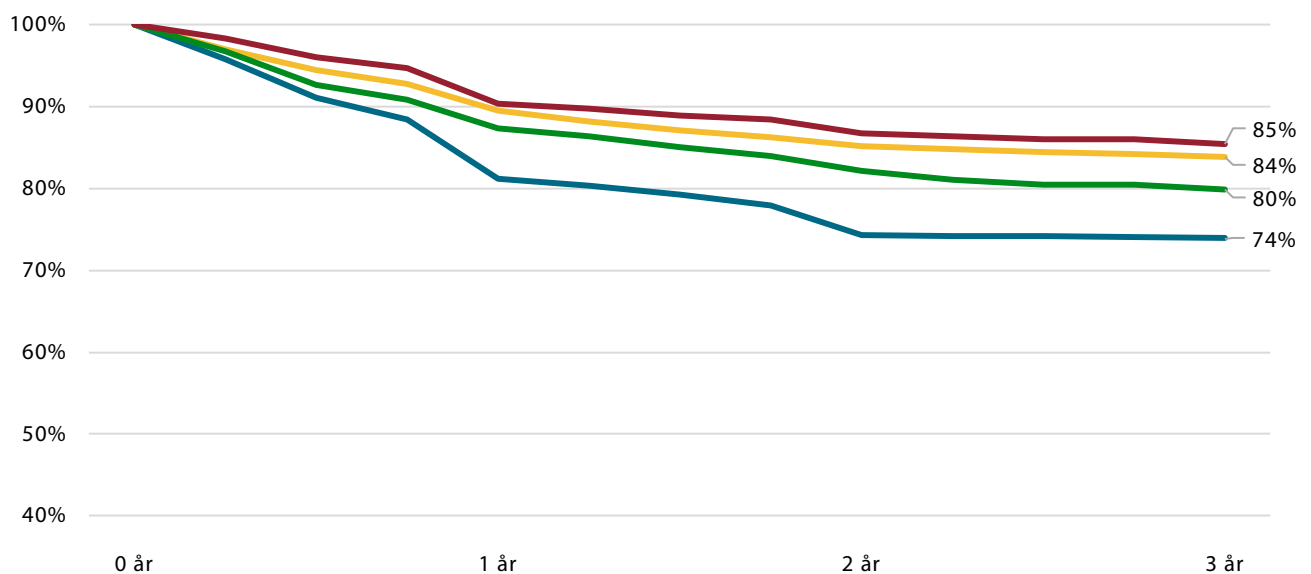
køn på erhvervsfaglige uddannelser. På både de gymnasiale og de erhvervsfaglige uddannelser skyldes en del af kønsvariationen i frafaldet at kønnene vælger forskellige uddannelser. Frafaldet varierer på de enkelte uddannelser – både i Nordjylland og i de øvrige regioner. I Nordjylland ender stx efter tre år med et frafald på 14 pct., svarende til at 86

pct. af tilgangen ikke er frafaldet. Ved at optælle hvor mange ud af tilgangen der er tilbage på uddannelserne 1-3 år efter tilgang, tegner der sig forskellige frafaldskurver for de enkelte uddannelser.

På de erhvervsfaglige uddannelser frafaldt tæt på halvdelen af de nordjyske unge med tilgang i årene 2012-2014 inden for tre år.

FASTHOLDELSE PÅ NORDJYSKE GYMNASIALE UDDANNELSER EFTER 0-3 ÅR FORDELT PÅ UDDANNELSESGRUPPER

■ HF ■ HHX
■ STX ■ HTX

Figur 9.1: Figuren viser andelen af tilgangene til gymnasiale uddannelser som ikke er frafaldet uddannelsen 0-3 år efter påbegyndelse. Frafald er opgjort frem til 2016 for tilgangsårgangene 2012-14. Graferne viser at fastholdelsen på uddannelsen er størst for stx, fulgt af hhx, htx og hf. På de gymnasiale uddannelser ses at frafaldet er koncentreret i det første studieår og ved overgangen til 2. klassetrin.
Note: Pauser og omvalg inden for samme uddannelsesgruppe (herunder institutionsskift) regnes ikke som frafald, mens skift fra én uddannelsesgruppe til en anden regnes som frafald.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

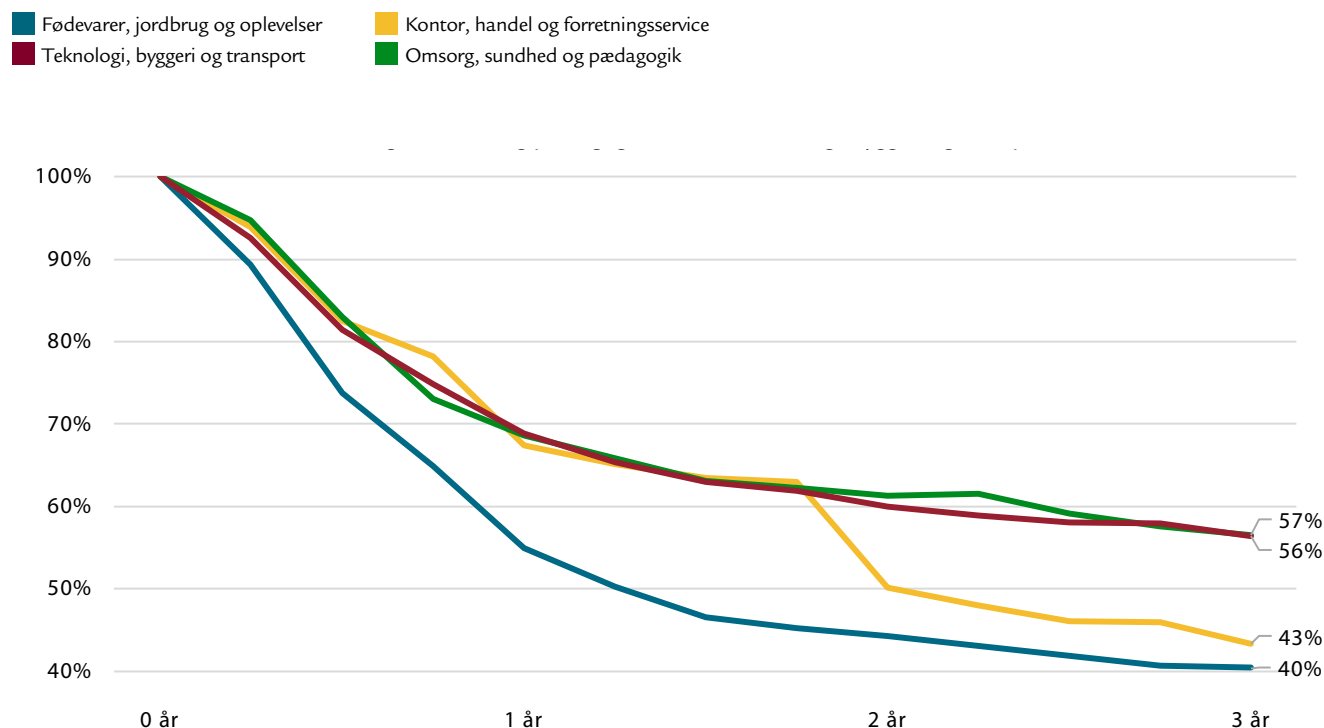
Mens der på tværs af de erhvervsfaglige hovedområder er en høj frafaldsprocent, vælger særlig mange at frafalde på hovedområderne fødevarer, jordbrug og oplevelser samt kontor, handel og forretningsservice.

Der bør fremadrettet sættes særligt fokus på uddannelsesstarten for unge på erhvervsfaglige uddannelser. Denne

anbefaling lægger sig op ad de relativt mange der frafalder kort tid efter de har påbegyndt en erhvervsuddannelse. Samtidig bør der fortsat arbejdes for at sikre bedre vejledning i overgangen fra grundskole til erhvervsuddannelse samt sikre kontinuerlig vejledning som en del af arbejdet med at sikre et godt uddannelsesmiljø som fordrer fastholdelse af

eleverne på erhvervsuddannelserne. Frafaldsårsager for erhvervsuddannelserne i forbindelse med overgangen fra grundforløb til hovedforløbsaftale beskrives nærmere i indikator 4.

FASTHOLDELSE PÅ NORDJYSKE ERHVERVSFAGLIGE UDDANNELSER EFTER 0-3 ÅR FORDELT PÅ UDDANNELSESGRUPPER

Figur 9.2: Figuren viser andelen af tilgangene til erhvervsfaglige uddannelser som ikke er frafaldet uddannelsen 0-3 år efter påbegyndelse. Frafald er opgjort frem til 2016 for tilgangsårgangene 2012-14. Frafaldet er størst på Fødevarer, jordbrug og oplevelser, fulgt af Kontor, handel og forretningsservice, Teknologi, byggeri og transport og Omsorg, sundhed og pædagogik. Frafald sker primært i løbet de første 18 måneder. På Kontor, handel og forretningsservice er der tillige et større frafald mellem 2. og 3. studieår. Note: Omvalg inden for samme hovedområde (herunder institutionsskift) på erhvervsuddannelserne regnes ikke som frafald, mens skift fra ét hovedområde til et andet regnes som frafald.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Praktikpladsstatus og praktikpladssøgende

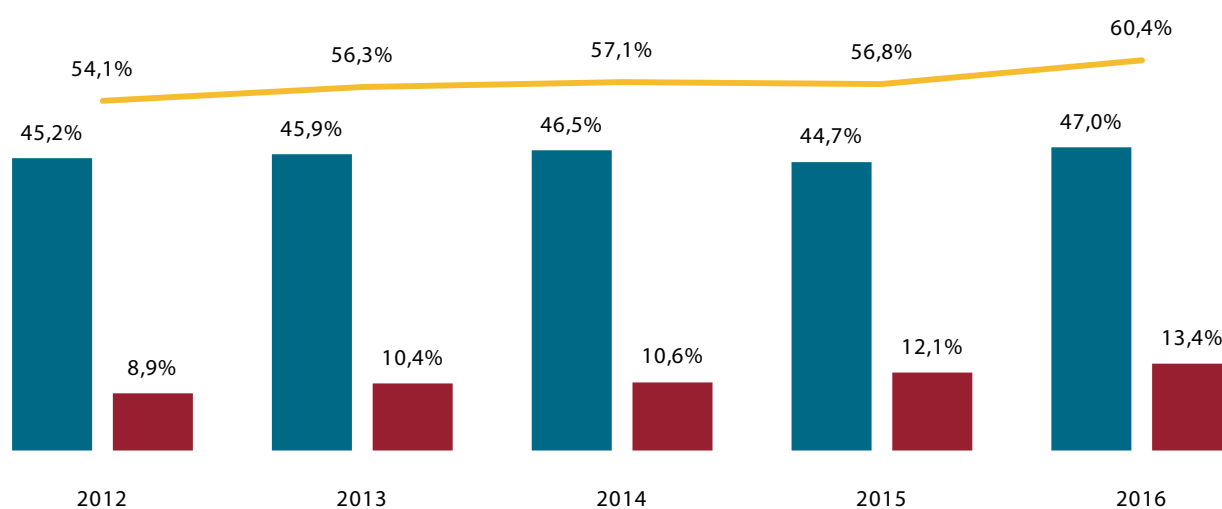
Indikator 4 vedrører erhvervsuddannelserne og er en måling af praktikpladsstatus mv. seks måneder efter afslutning af et grundforløb. Indikatoren opgør andelen der har haft en direkte overgang fra grundforløb til hovedforløb fordi de er i virksomheds- eller skolepraktik. For gruppen der ikke har haft mulighed for eller ønske om at fortsætte direkte på hovedforløbet, er der gjort status over deres videre uddannelsesforløb. Til sidst opgøres antallet af personer der hænger fast mellem grund- og hovedforløb som

praktikpladssøgende. Opgørelserne hænger tæt sammen med andelen der frafalder på erhvervsuddannelserne, som blev opgjort i indikator 3 og viste at tæt på halvdelen af nordjyske unge der starter på en af de fire hovedområder på erhvervsuddannelserne, frafalder inden for tre år. Størstedelen af disse frafald sker hverken på grund- eller hovedforløb, men i overgangen mellem disse. Nærværende indikator giver et indblik i hvad disse frafaldne tager sig til. Mere end halvdelen af de nordjyske

unge fortsætter direkte fra deres grundforløb til et hovedforløb. De resterende unge hører til gruppen der frafalder deres uddannelse (opgjort i forrige indikator) eller er i risiko for at frafalde. Andelen der har en direkte overgang, er siden 2012 vokset, og i 2016 går to ud af tre direkte fra grundforløb til hovedforløb. Denne stigning skyldes primært at de unge i højere grad kommer i skolepraktik. Praktikpladssituationen ser således bedre ud nu end den gjorde for år tilbage, men primært på grund af skole-

NORDJYSKE UNGE I AFTALE ELLER SKOLEPRAKTIK 6 MÅNEDER EFTER AFSLUTTET GRUNDFORLØB FORDELT PÅ SKOLEÅR

■ Andel i virksomhedspraktik
■ Andel i skolepraktik
■ Andel i virksomheds- eller skolepraktik

Figur 10: Figuren viser andelen af de nordjyske unge der er fortsat direkte fra grundforløb til hovedforløb i enten virksomhedspraktik eller skolepraktik. Figuren er opdelt på skoleår for afslutning af grundforløbet. Mere end halvdelen af de nordjyske unge der afslutter et grundforløb, er videre på deres hovedforløb seks måneder efter. I 2012 gik 54 pct. direkte fra grundforløb til hovedforløb, mens denne andel i 2016 er steget til 60 pct. Herunder er andelen der kommer i virksomhedspraktik, steget fra 45 pct. til 47 pct., mens andelen der overgår til skolepraktik, er steget fra 9 pct. til 13 pct.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

systemets egen mulighed for at fastholde de unge. Erhvervslivet inddrages dog også i skolepraktikken, og overordnet tegner der sig derfor et positivt billede.

Den relative størrelse på gruppen der går direkte fra grundforløb til et hovedforløb, varierer på tværs af kønnene. Det er i høj grad mændene der har mulighed for direkte overgang, mens kvinderne er mere udfordret.

Størstedelen af denne forskel kan tilskrives de forskellige erhvervsuddannelsesvalg som hhv. mænd og kvinder foretager. En stor andel af kvinderne vælger at uddanne sig inden for hovedområder hvor der ikke i samme grad er mulighed for at komme i praktik. Unge nordjyske kvinder vælger således primært at uddanne sig inden for kontor, handel og forretningsservice som er hovedområdet med de sværeste vilkår, mens mændene primært uddanner sig inden for teknologi, byggeri og transport som er hovedområdet med de bedste vilkår. Samtidig er der en tendens til at det er svært at få praktikplads som kvinde på mandsdominerede uddannelser, og omvendt svært som mand på kvindedominerede uddannelser. Således er andelen af mænd i virksomhedspraktik fx lavere end andelen af kvinder i virksomhedspraktik på omsorg, sundhed og pædagogik. Konsekvensen af dette er desværre en markant forskel på kønnene.

Aftalemulighederne inden for de fire hovedområder på erhvervsuddannelserne adskiller sig markant. Dette vidner både om en meget forskelligartet praktik-

pladssituation, men også om nogle forskellige miljøer inden for hovedområderne.

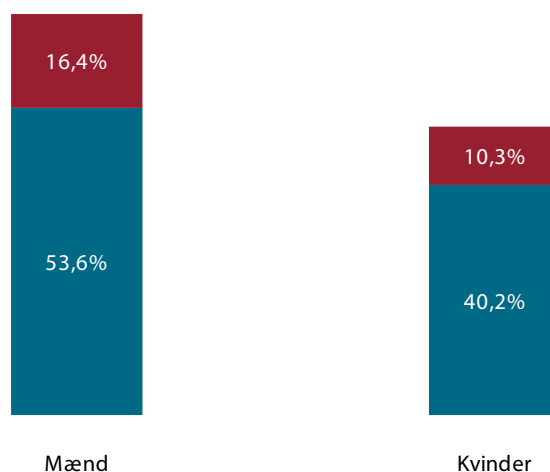
Generelt er unge nordjyder på teknologi, byggeri og transport stillet bedst med hensyn til at komme i virksomhedspraktik. Her kommer mere end halvdelen i virksomhedspraktik, og omkring hver fjerde i skolepraktik.

Andelen der kommer i virksomhedspraktik inden for fødevarer, jordbrug og oplevelser og inden for omsorg, sundhed og pædagogik, er på ca. 50 pct. Skolepraktikken er til gengæld meget begrænset på omsorg, sundhed og pædagogik hvor kun 1,3 pct. får en aftale i hus med skolen.

Der tegner sig et billede af særlig svære

NORDJYSKE UNGE I AFTALE ELLER SKOLEPRAKTIK 6 MÅNEDER EFTER AFSLUTTET GRUNDFORLØB FORDELT PÅ KØN

■ Andel i virksomhedspraktik
■ Andel i skolepraktik

Figur 11: Figuren viser andelen af de nordjyske unge der i 2016 er fortsat direkte fra grundforløb til hovedforløb enten fordi de er i virksomhedspraktik, eller fordi de er i skolepraktik. Figuren er opdelt på køn. Der er væsentlige forskelle på i hvor høj grad mænd og kvinder har mulighed for at fortsætte direkte på et hovedforløb. Mens mere end 70 pct. af mændene har mulighed herfor, gælder det kun for omkring 50 pct. af kvinderne. Denne forskel gælder både for virksomhedspraktik (53,6 pct. af mændene og 40,2 pct. af kvinderne) og for skolepraktik (16,4 pct. af mændene og 10,3 pct. af kvinderne).

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

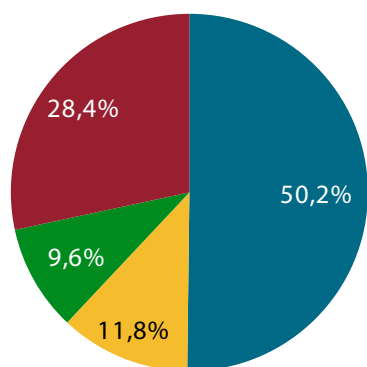
vilkår for unge der har gennemført et grundforløb inden for kontor, handel og forretningsservice. Her kommer kun én ud af tre i virksomhedspraktik, og mulighederne for skolepraktik er begrænsede. Samlet set er det under halvdelen af disse unge som efter seks måneder er i gang med hovedforløbet.

Generelt er der stor variation i mulighederne for at finde praktikplads på tværs af hovedområde og køn for nordjyder på erhvervsuddannelser. Det anbefales at det undersøges nærmere hvorfor mulighederne for at finde praktikplads inden for kontor, handel og forretningsservice adskiller sig fra de øvrige hovedområder.

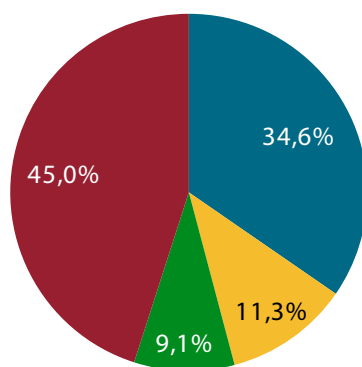
AFTALESTATUS FOR NORDJYSKE UNGE 6 MÅNEDER EFTER AFSLUTTET GRUNDFORLØB FORDELT PÅ HOVEDOMRÅDE

■ Almindelig aftale ■ Ingen aftale, men har haft.
■ Skolepraktik ■ Ingen aftale

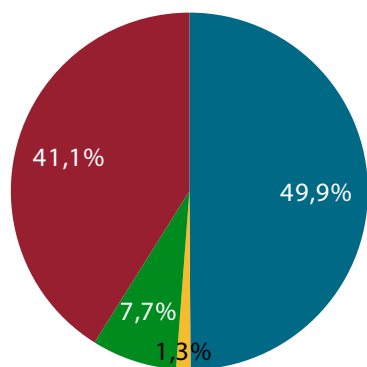
Fødevarer, jordbrug og oplevelser

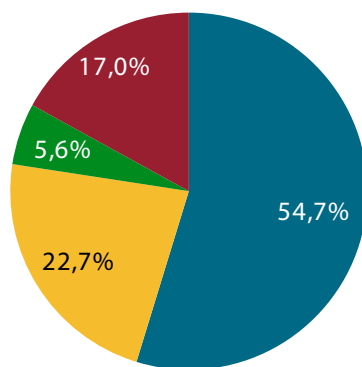
Kontor, handel og forretningsservice

Omsorg, sundhed og pædagogik

Teknologi, byggeri og transport

Figur 12: Figuren viser aftalestatus seks måneder efter afsluttet grundforløb for nordjyske unge i 2016. Figuren er opdelt på hovedområde.

For nordjyder der har afsluttet et grundforløb inden for fødevarer, jordbrug og oplevelser, er 50,2 pct. i virksomhedspraktik seks måneder efter, 38 pct. har ingen aftale, og 11,8 pct. er i skolepraktik.

For nordjyder der har afsluttet et grundforløb inden for kontor, handel og forretningsservice, har 54,1 pct. ingen aftale seks måneder efter, 34,3 pct. er i virksomhedspraktik, og 11,3 pct. er i skolepraktik.

For nordjyder der har afsluttet et grundforløb inden for omsorg, sundhed og pædagogik, er 49,9 pct. i virksomhedspraktik seks måneder efter, 48,8 pct. har ingen aftale, og 1,3 pct. er i skolepraktik.

For nordjyder der har afsluttet et grundforløb inden for teknologi, byggeri og transport, er 54,7 pct. i virksomhedspraktik seks måneder efter, 22,7 pct. er i skolepraktik, og 22,6 pct. har ingen aftale.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

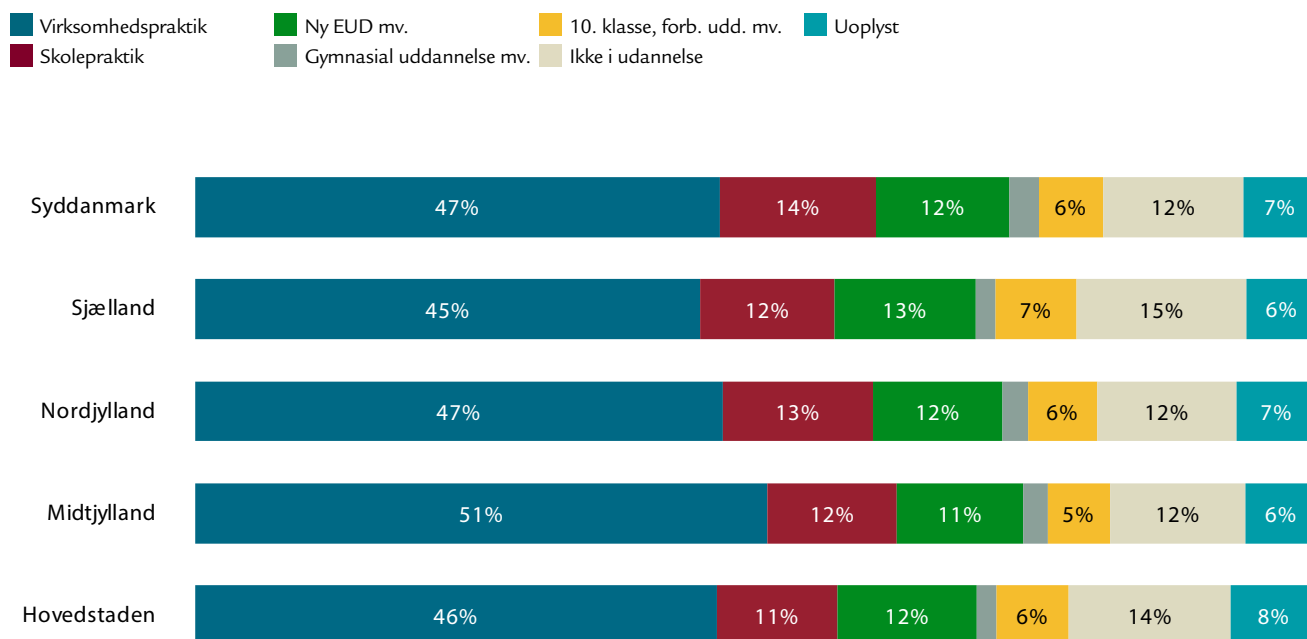
Generelt er relativt mange af de unge nordjyder med gennemført grundforløb i virksomheds- eller skolepraktik. Samtidig er en stor del af nordjyderne der ikke har haft en direkte overgang, påbegyndt en ny erhvervsfaglig uddannelse, og enkelte er i gymnasial uddannelse (dette vil næste indikator berette om). Samlet set er tre ud af fire der afslutter et grundforløb, stadig i gang med en ungdoms-

dannelse seks måneder efter de har afsluttet et grundforløb. Herudover er der enkelte som har fundet frem til at de ikke er klar til en ungdomsuddannelse, og er påbegyndt andre, forberedende forløb. Dette efterlader en frafaldsgruppe som ikke er i uddannelse. Denne gruppe kræver særlig opmærksomhed da de unge heri er i høj risiko for aldrig at få en uddannelse.

60%

af de nordjyske unge er i virksomheds- eller skolepraktik 6 måneder efter afsluttet grundforløb.

AKTIVITETSSTATUS FOR UNGE 6 MÅNEDER EFTER AFSLUTTET GRUNDFORLØB FORDELT PÅ BOPÆLSREGION

Figur 13: Figuren viser aktivitetsstatus seks måneder efter afsluttet grundforløb for unge i 2016. Figuren er opdelt på bopælsregion. I Region Nordjylland finder omkring 47 pct. af de unge en praktikplads i en virksomhed, og 13 pct. kommer i skolepraktik. Derudover påbegynder 12 pct. en ny erhvervsuddannelse, og kun 2 pct. en gymnasial uddannelse. Dette efterlader 6 pct. som finder tilbage til nogle forberedende uddannelsesforløb, og 12 pct. som ikke er i uddannelse. Der er omkring 7 pct. af de unge der ikke er nogen oplysninger på. Nordjylland har, sammen med Midtjylland og Syddanmark, færrest i denne gruppe der ikke er i uddannelse. I Midtjylland er lige over halvdelen af eleverne i virksomhedsaftale efter seks måneder. I Nordjylland og Syddanmark er denne andel lidt mindre, mens antallet af praktikpladser synes mindst tilstrækkeligt i Sjælland og Hovedstaden.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Antallet af praktikpladssøgende bruges almindeligvis som mål for matchet mellem antallet af unge som ønsker hovedforløb, og virksomhedernes udbud af praktikpladser. Der er flest praktikpladssøgende i de måneder hvor de unge i allerhøjeste grad afslutter deres grundforløb.

Generelt finder de unge hurtigt vej til

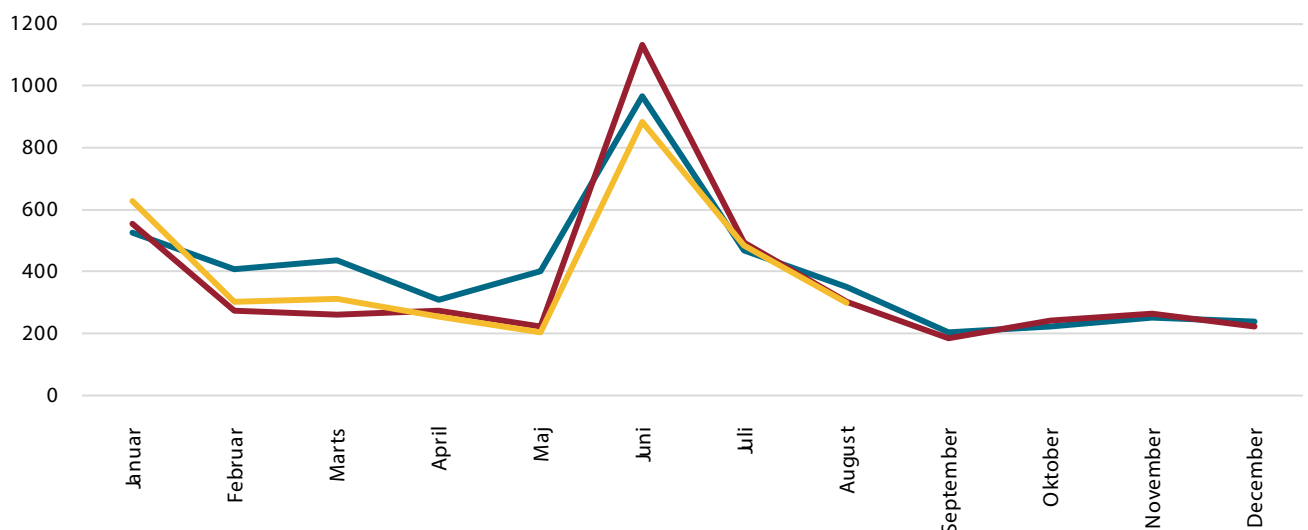
en praktikplads eller laver andre planer. Dette kan ses på de voldsomme opsving i antallet af praktikpladssøgende som hurtigt erstattes af nogle tilsvarende fald. Når der ses bort fra udsvingene i overgangsperioderne, synes der i Nordjylland at være 200-300 unge som aktivt er praktikpladssøgende i løbet af året.

Juni

måned topper antallet af praktikpladssøgende med ca. 1.000. I de fleste af årets måneder ligger antallet stabilt på ca. 200.

NORDJYSKE UNGE DER ER PRAKTIKPLADSSØGENDE FORDELT PÅ MÅNED OG ÅR

■ 2015
■ 2016
■ 2017

Figur 14: Figuren viser antallet af nordjyske unge der i en given måned er praktikpladssøgende.

Praktikpladssøgende omfatter unge med afsluttet grundforløb som ikke er i gang med at færdiggøre deres erhvervsuddannelse eller ikke er i nyt grundforløb, uddannelsesaftale, skolepraktik eller uddannelse uden virksomhedspraktik. Derudover har de søgende med afsluttet grundforløb bekræftet deres søgeønske inden for de seneste tre måneder.

Juni, juli, august og januar er de måneder med det højeste antal praktikpladssøgende. I juni måned topper kurven med omkring 1.000 praktikpladssøgende. I årets øvrige måneder er antallet af praktikpladssøgende omkring 200.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Tilvalg, fravalg og omvalg på ungdomsuddannelse

Indikator 5 viser de unges bevægelser i ungdomsuddannelsessystemet i det første halvandet år efter tilmeldt ungdomsuddannelse. Heri belyses både omvalg inden for ungdomsuddannelserne og et komplet fravalg af disse. Det er således muligt at se om de unge der stopper på en ungdomsuddannelse, blot skifter til en anden ungdomsuddannelse, eller om

de helt falder fra ungdomsuddannelserne.

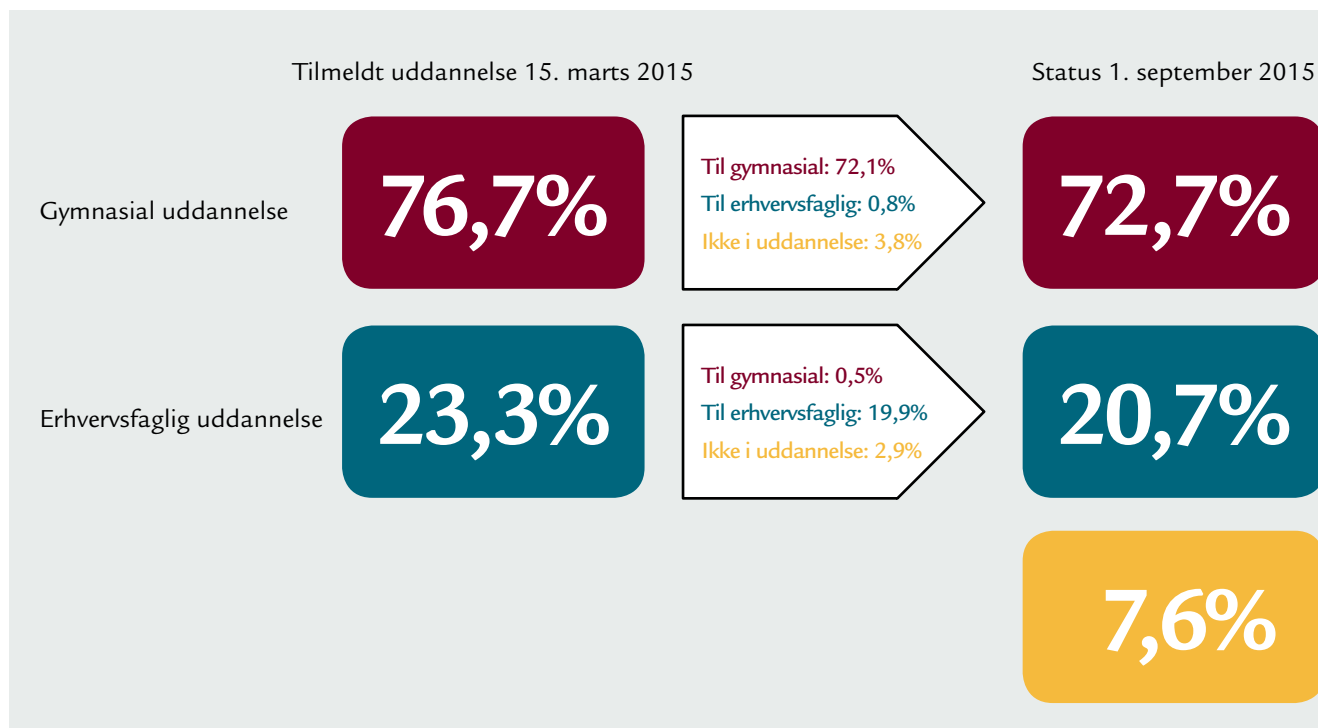
De fleste elever fra 9. og 10. klasse der tilmelder sig en ungdomsuddannelse, bliver på den valgte uddannelse efter tilmeldingen.

Der er få bevægelser direkte mellem erhvervsfaglige og gymnasiale uddannelser. I de fleste tilfælde oplever de unge som

76,7%

af alle unge tilmeldt ungdomsuddannelse var i marts 2015 søgt ind på en gymnasial uddannelse. 23,3% søgte erhvervsfaglige uddannelser.

TILVALG, FRAVALG OG OMVALG PÅ UNGDOMSUDDANNELSE - 2015

Figur 15.1: Figuren følger de nordjyske 9.- og 10.-klasselever der den 15. marts 2015 havde tilmeldt sig en ungdomsuddannelse. Mere specifikt viser figuren tilmeldings- og uddannelsesstatus for 9.- og 10.-klasselever det første halvandet år efter tilmeldt ungdomsuddannelse. Den første kolonne viser hvor stor en andel 9.- og 10.-klasselever der pr. 15 marts 2015 er tilmeldt hhv. en gymnasie- og en erhvervsuddannelse. Det samlede antal ansøgere 15. marts 2015 var 6.378 elever. Anden kolonne viser uddannelsesstatus pr. 1. september 2015 med andelen af elever der i mellemtiden falder ud af uddannelsessystemet.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

frafalder uddannelse, at være et stykke tid uden for uddannelsessystemet før de – især efter sommerferien hvor det sker for to ud af tre frafaldne – påbegynder ny uddannelse. Nettofrafaldet er større ved de erhvervsfaglige uddannelser end ved de gymnasiale uddannelser. De 129 frafaldne som erhvervsuddannelserne modtager fra gymnasierne efter halvandet år,

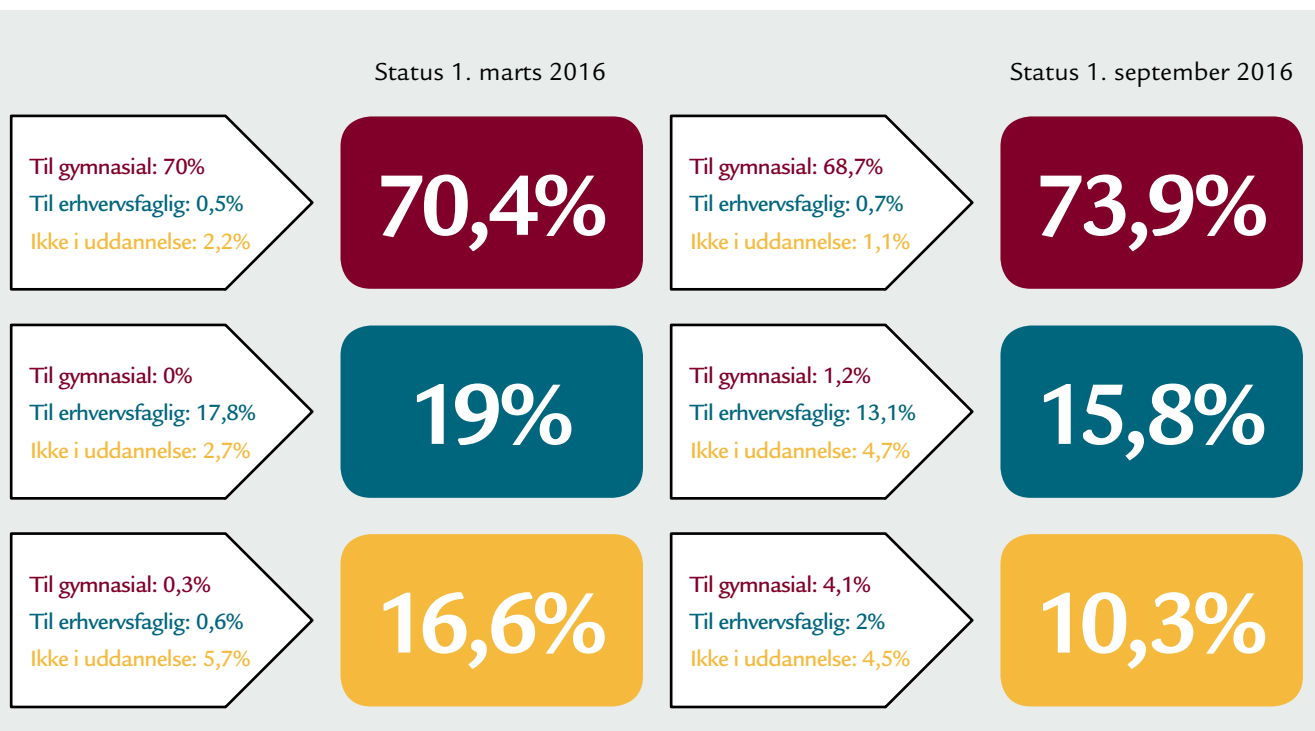
kan derfor opleves som en betydelig del af den gruppe på 880 der søgte ind på en erhvervsuddannelse og fortsat er på den efter halvandet år.

Omkring én ud af ti tilmeldte unge er ikke i gang med en ungdomsuddannelse halvandet år efter tilmelding.

10,3%

af de tilmeldte til ungdomsuddannelser i marts 2015 var september 2016 ikke i gang med uddannelse.

TILVALG, FRAVALG OG OMVALG PÅ UNGDOMSUDDANNELSE - 2016

Figur 15.2: Tredje og fjerde kolonne viser uddannelsesstatus hhv. 1. marts 2016 og 1. september 2016. Det ses at 6,7 pct. af de unge ikke er i ungdomsuddannelse seks måneder efter tilmeldingen. Denne tendens er stigende jo længere vi kommer ind i uddannelsesforløbet, med et frafald på 10,6 pct. pr. 1. marts 2016. I forbindelse med sommerferien kommer to tredjedele (6,1 procentpoint) af de frafaldne i gang med ny uddannelse, mens en tilsvarende gruppe (5,8 procentpoint) frafalder igangværende gymnasiale eller erhvervsfaglige uddannelse. Pr. 1. september 2016 er der 10,3 pct. af de tilmeldte pr. 15. marts 2015 som ikke er i uddannelse.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Unge uddannelsesstatus 7 år efter grundskolen

Unge der syv år efter 9. klasse endnu ikke er i gang med eller har gennemført en ungdomsuddannelse, er i risiko for aldrig at få en uddannelse. Denne indikator opgør udviklingen i hvor mange der befinder sig i risikogruppen, samt hvad de unge som ikke er i uddannelse, giver sig til.

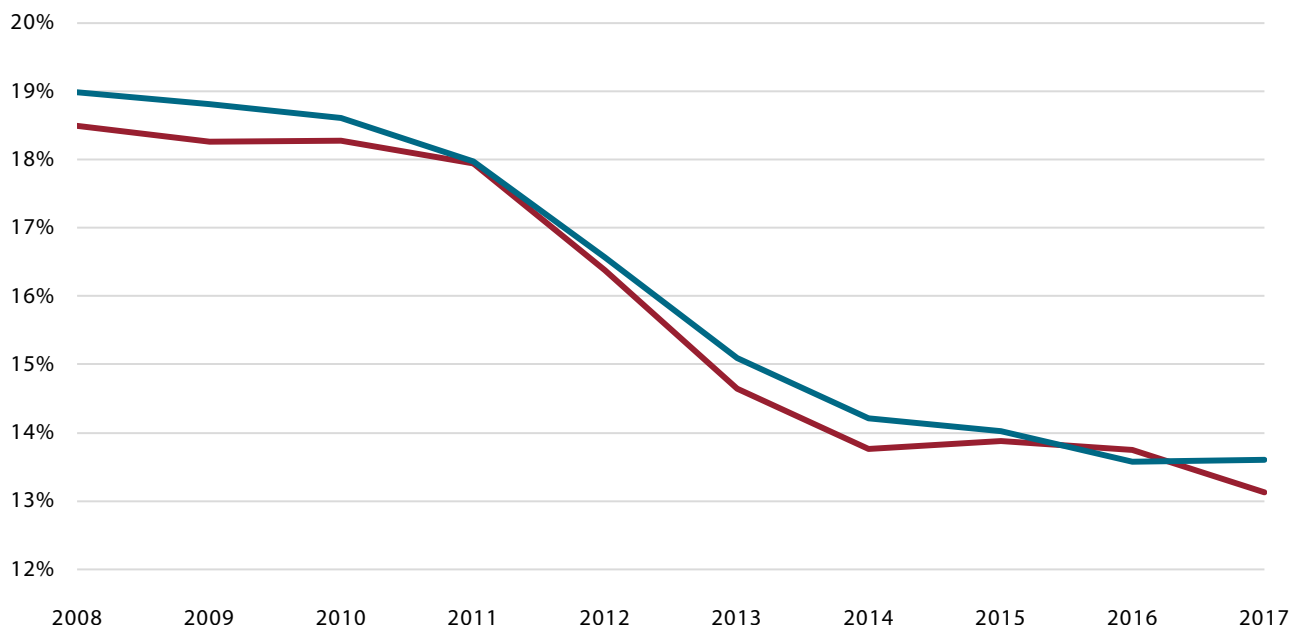
Risikogruppen er i 2010'erne reduceret væsentligt med indførelsen af Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU), som giver udviklingshæmmede og andre unge med særlige behov et relevant ungdomsuddannelses tilbud.

13%

af de unge nordjyder der i 2010 afsluttede 9. klasse har i 2017 ikke gennemført anden uddannelse.

UDVIKLING I ANDELEN UDEN FULDFØRT ELLER IGANGVÆRENDE UDDANNELSE

■ Nordjylland
■ Øvrige regioner

Figur 16: Figuren viser udviklingen fra 2008 til 2017 i andelen der syv år efter 9. klasse hverken er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse, fordelt på bopælsregion i statusåret. Unge der er i gang med eller har færdiggjort en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, er ikke medtaget i denne risikogruppe. Der er siden 2008 sket en positiv udvikling i Nordjylland hvor andelen uden fuldført eller igangværende uddannelse er faldet med 5,4 procentpoint, et fald der nøjagtigt matcher det i resten af landet. Udviklingen har været mest drastisk i årene 2011-2014, hvorefter den er stagneret. Denne bratte udvikling skyldes især oprettelsen af den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU) i 2006 hvis elevgruppe ikke tidligere var i stand til at gennemføre en ungdomsuddannelse.

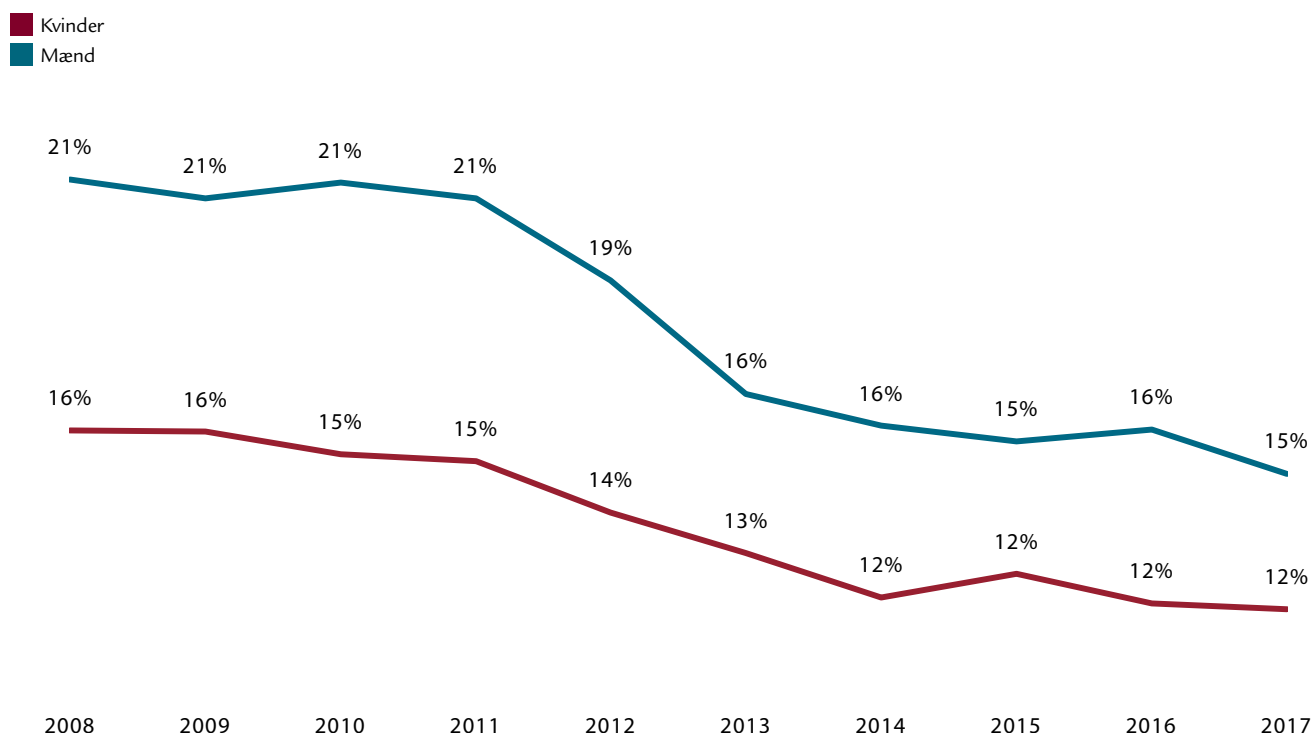
Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

13 pct., svarende til knap 1.000 unge nordjyder som gik ud af 9. klasse i 2010, har endnu ikke fundet en plads i uddannelsessystemet i 2017. Indikator 2 viste at en meget høj andel af ungdomsårgangen søger tidligt ind på ungdomsuddannelserne, og at de med en høj andel parathedsvurderede ligeledes har gode

forudsætninger for at fuldføre. Denne indikator peger imidlertid på at målet om at 95 pct. skal have en ungdomsuddannelse, langt fra er indfriet på lang sigt. De nordjyske kommuner svinger mellem at have 10 og 16 pct. af sine unge i risikogruppen i 2017 hvor kommuner som Hjørring, Jammerbugt og Rebild har

få, mens Vesthimmerland, Frederikshavn og Morsø har forholdsvis flere. Aalborg placerer sig i midten med 13 pct., og unge uden uddannelse er altså hverken et lands- eller storbyfænomen.

KØNSUDVIKLING I ANDELEN UDEN FULDFØRT ELLER IGANGVÆRENDE UDDANNELSE

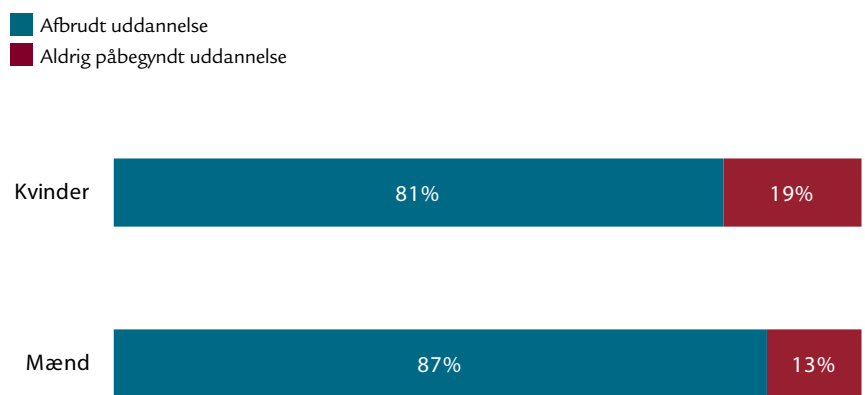
Figur 17: Figuren viser udviklingen i Region Nordjylland fra 2008 til 2017 i andelen der syv år efter 9. klasse hverken er i gang med eller har fuldført en ungdomsuddannelse, fordelt på køn. Unge der er i gang med eller har færdiggjort en særligt tilrettelagt ungdomsuddannelse, er ikke medtaget i denne risikogruppe. Andelen har været nedadgående for begge køn, men i alle årene er der en større andel af de unge mænd der befinder sig i risikogruppen. Kønsforskellen er indsnævret markant i årene hvor STU'en blev indført.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Skønt mændene i risikogruppen fylder mere end kvinderne, er de kvinder som befinder sig i risikogruppen, på visse punkter mere udsatte end mændene i gruppen. Således har flere af de unge mænd på et tidspunkt påbegyndt en uddannelse og står derfor mindre isoleret fra uddannelsessystemet.

Kvinderne i risikogruppen er også i gennemsnit mindre tilbøjelige til at være i arbejde, end mændene.

UDDANNELSESMØNSTRE BLANDT RISIKOGRUPPENS MÆND OG KVINDER

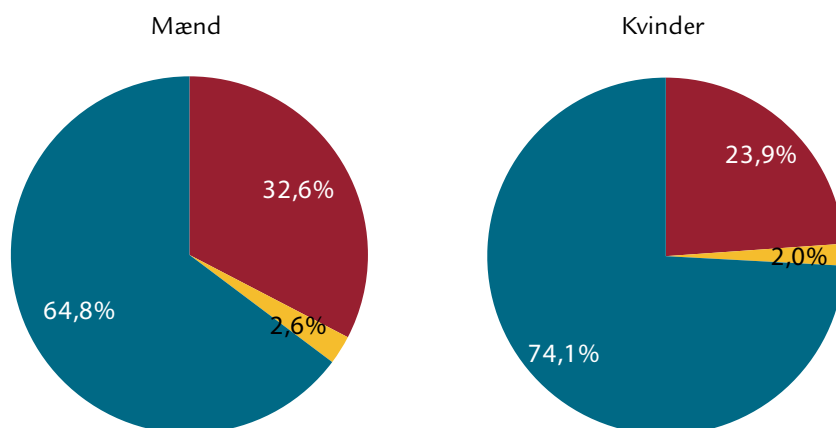

Figur 18: Figuren viser kønsforskelle i sammensætningen af risikogruppen som består af hhv. de unge der er påbegyndt en uddannelse inden for syv år efter 9. klasse men er frafaldet den, og de unge der aldrig er startet på en uddannelse i de syv år efter grundskolen. Knap en femtedel af de nordjyske kvinder der ikke er i gang med en uddannelse eller har en fuldført i bagagen syv år efter grundskolen, er ikke på noget tidspunkt i de mellemliggende år startet på en ungdomsuddannelse. Det gør sig kun gældende for 13 pct. af mændene.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

BESKÆFTIGELSESGRAD HOS RISIKOGRUPPENS MÆND OG KVINDER I NORDJYLLAND

■ I beskæftigelse
■ Ledige
■ Uden for arbejdsmarkedet

Figur 19: Figuren viser kønsforskelle i beskæftigelsesgrad blandt hhv. mænd og kvinder der syv år efter 9. klasse hverken er i gang med eller har fuldført en uddannelse, og som i 2016 boede i Nordjylland. Blandt de unge mænd i risikogruppen i Nordjylland er knap en tredjedel i beskæftigelse, mod godt en femtedel blandt kvinderne. Et arbejde kan ligesom en uddannelse medføre personlig udvikling, fremme deltagelse i samfundslivet og motivere til senere uddannelse. De unge mænd i risikogruppen ser derfor ud til at have bedre udsigter for ikke at ende isoleret fra samfundet, omend de overordnet set uddanner sig i mindre grad end kvinderne.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Overgang til videregående uddannelse

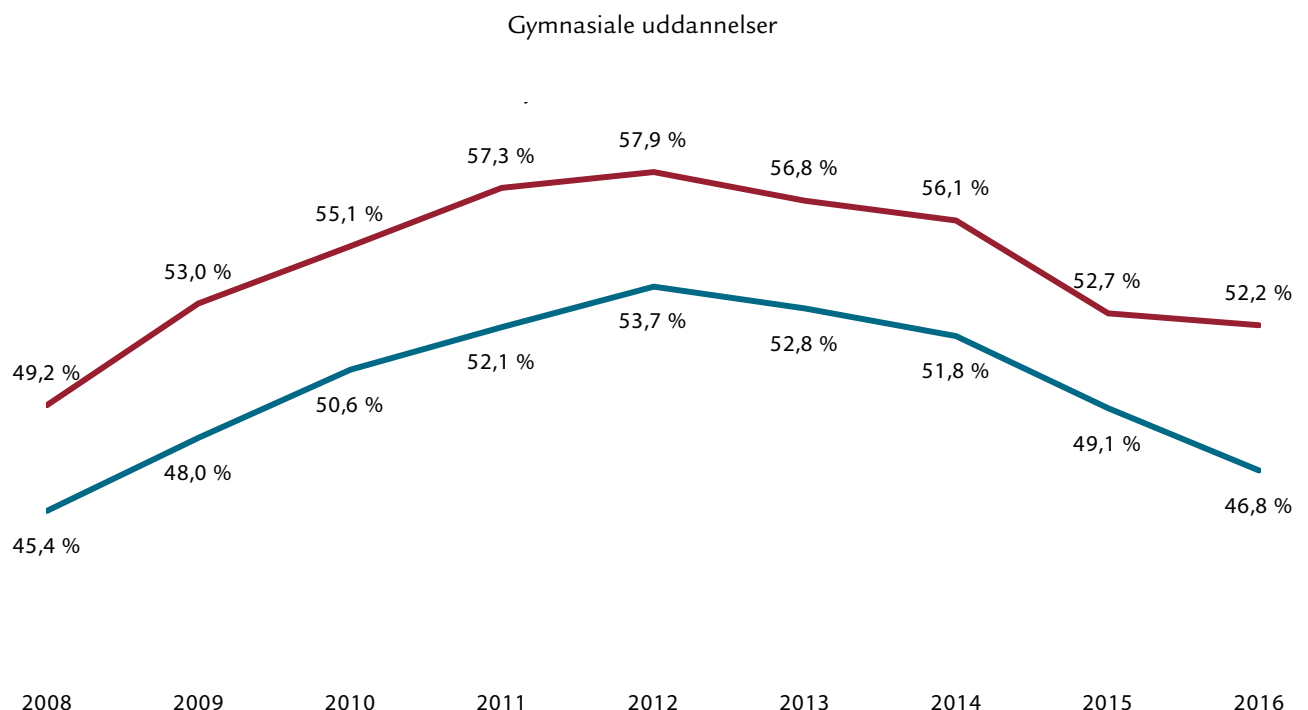
Indikator 7 måler hvor stor en andel af eleverne fra de enkelte ungdomsuddannelser der begynder på en videregående uddannelse efter afsluttet ungdomsuddannelse.

Andelen der kommer i gang med en videregående uddannelse inden for 15 måneder efter studentereksamen ligger i Region Nordjylland på ca. 50 pct. Overgangen til videregående uddan-

nelse 15 måneder efter gymnasial uddannelse er højere i Nordjylland end i resten af landet. Denne forskel udvaskes når der kigges på 27 måneders overgang. Overgangen fra erhvervsfaglige ud-

OVERGANG TIL VIDEREKÅENDE UDDANNELSE KORT TID EFTER ENDT GYMNASIAL UDDANNELSE

■ Nordjylland
■ Øvrige regioner

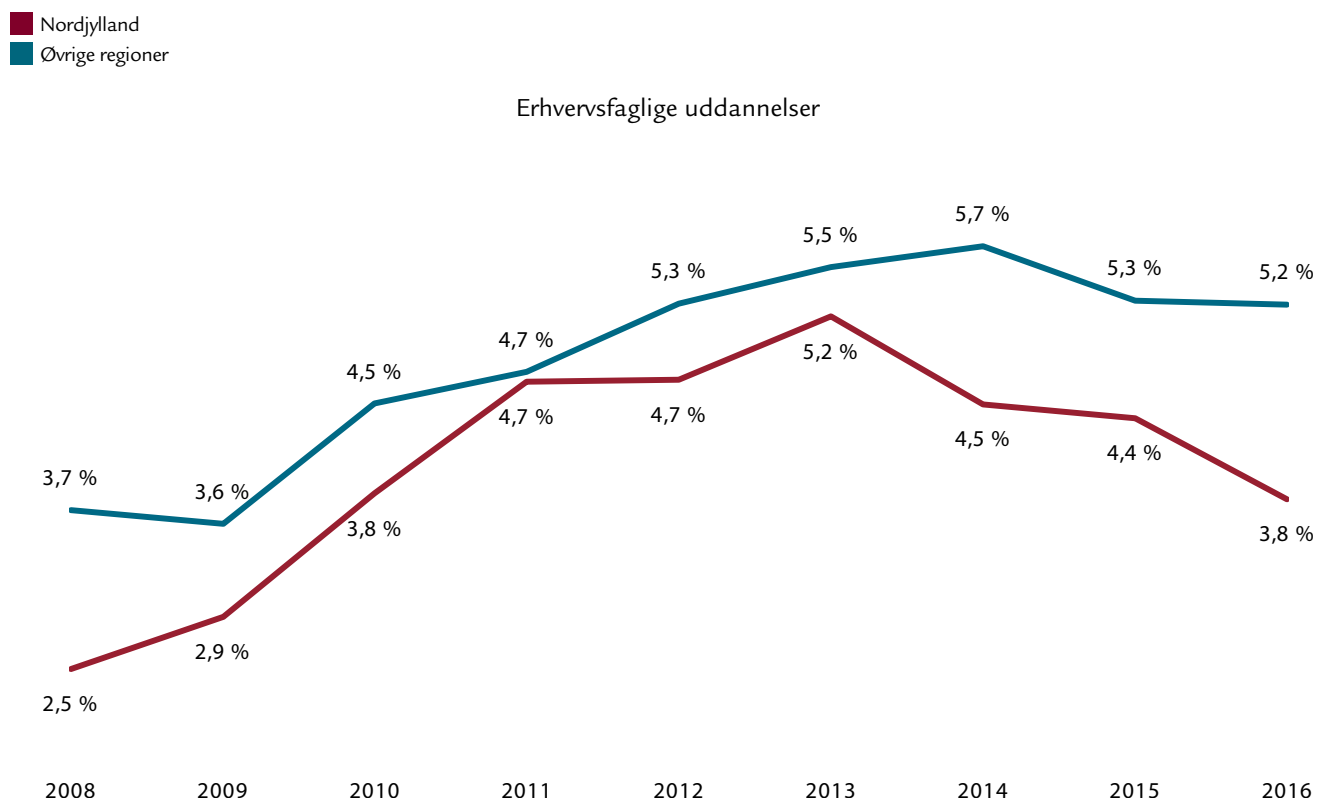
Figur 20.1: Figuren viser andelen der 15 måneder efter fuldført gymnasial uddannelse er startet på en videregående uddannelse, for statusårene 2008-2016 og opdelt på bopælsregion ved afgang fra ungdomsuddannelse.

For de gymnasiale uddannelser er der frem mod 2012 sket en stigning i andelen der er i gang med en videregående uddannelse 15 måneder efter endt ungdomsuddannelse. Fra 2008 til 2012 er andelen steget med omkring 5 procentpoint, mens et tæt på tilsvarende fald er sket efterfølgende. Generelt påbegynder nordjyske studenter i højere grad videregående uddannelser end studenter fra de øvrige regioner. I 2016 var 52,2 pct. af de nordjyske studenter således i gang med en videregående uddannelse, mens kun 46,8 pct. af studenterne fra de øvrige regioner var det.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

dannelser til videregående uddannelser : i gang med videregående uddannelser. :
er væsentligt lavere end for den er fra de : Andelen der efter erhvervsfaglige :
gymnasiale uddannelser. : uddannelser påbegynder videregående :
Der er således kun 4-5 pct. som inden : uddannelse, er mindre i Nordjylland end :
for 15 måneder efter at være faglærte går : i resten af landet. :

OVERGANG TIL VIDEREgåENDE UDDANNELSE KORT TID EFTER ENDT ERHVERVSFAGLIG UDDANNELSE

Figur 20.2: Figuren viser andelen der 15 måneder efter fuldført erhvervsfaglig uddannelse er startet på en videregående uddannelse, for statusårene 2008-2016 og opdelt på bopælsregion ved afgang fra ungdomsuddannelse.
For de erhvervsfaglige uddannelser er der færre der overgår til en videregående uddannelse. I 2016 var 3,8 pct. af de nordjyske unge med en erhvervsfaglig uddannelse bag sig i gang med en videregående uddannelse, mens 5,2 pct. af unge fra de øvrige regioner var det. Dykket fra 2012 og frem kan måske skyldes at finanskrisen på dette tidspunkt var løjet af, og flere unge begav sig derfor ud på arbejdsmarkedet i stedet for at læse videre.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

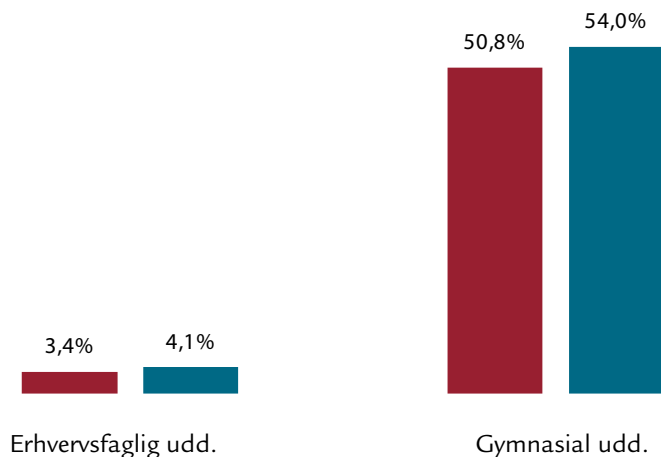
I Nordjylland, som i resten af landet, er der forskel på andelen af mænd og kvinder der går i gang med videregående uddannelser. Denne forskel på mænd og kvinder er også at finde på landsplan.

Unge der har gennemført en erhvervs-

faglig uddannelse, vælger typisk professionsrettede uddannelser – hyppigst de mellemlange eller korte videregående uddannelser. Overgange fra erhvervsfaglig uddannelse til akademisk bacheloruddannelse er mere sjældne.

NORDJYSKE UNGES OVERGANG TIL VIDEREgåENDE UDDANNELSE KORT TID EFTER ENDT UNGDOMSUDDANNELSE OPDELT PÅ KØN

■ Kvinder
■ Mænd

Figur 21: Figuren viser andelen af nordjyske mænd og kvinder fra hhv. gymnasiale og erhvervsfaglige uddannelser der efter 15 måneder er i gang med en videregående uddannelse i 2016.

Over halvdelen af studenterne fra de gymnasiale uddannelser er kommet i gang med en videregående uddannelse. Kvinderne med ca. 51 pct. og mændene med 54 pct. For de faglærte er der tale om at 3,4 pct. af kvinderne og 4,1 pct. af mændene er kommet i gang med videregående uddannelser. Også her er overgangen hos mændene højest. Mens mændene aktuelt har lidt højere overgang til videregående uddannelser når der ses på gymnasiale og erhvervsfaglige adgangsgivende uddannelser hver for sig, bliver billedet omvendt når der ses på den samlede overgang fra de to typer ungdomsuddannelse. Her spiller den ulige kønsfordeling på uddannelses typerne nemlig ind hvor flere kvinder tager en gymnasial uddannelse, og flere mænd tager en erhvervsfaglig uddannelse. Da langt flere fra de gymnasiale end fra de erhvervsfaglige uddannelser starter på en videregående uddannelse, var 32,5 pct. af kvinderne mod 30,3 pct. af mændene kommet i gang med videregående uddannelser efter 15 måneder.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

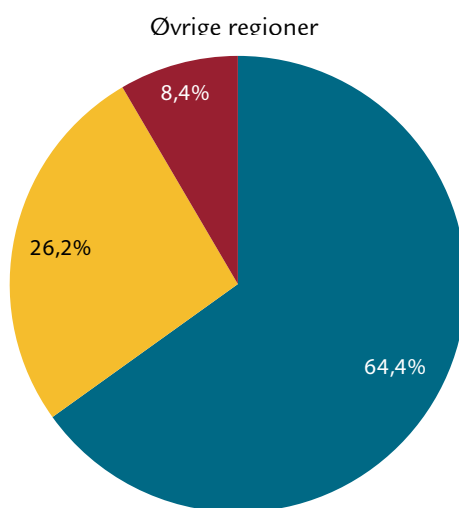
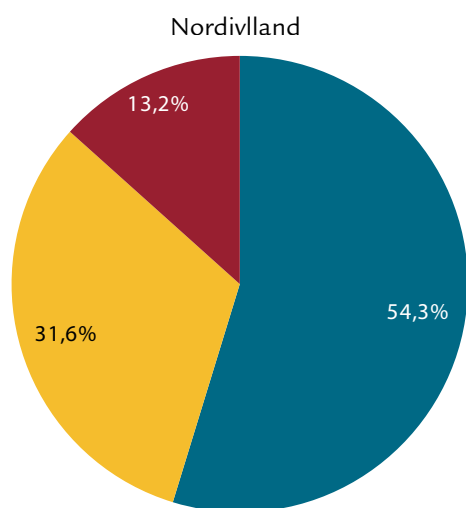
På tværs af regionerne er der markant forskel på de uddannelser som unge med en erhvervsfaglig baggrund vælger når de går i gang med en videregående uddannelse. I Nordjylland er der relativt flere som tager akademiske bacheloruddannelser – og som derfor formodes at ville fuldføre en lang videregående uddannelse – samt korte videregående uddannelser. Modsat vælger unge fra de øvrige regioner i højere grad en mellemlang videregående uddannelse.

Unge der har gennemført en gymnasial uddannelse, vælger hyppigst at fortsætte på en akademisk bacheloruddannelse, hernæst en mellemlang videregående uddannelse og kun i sjældne tilfælde en kort videregående uddannelse.

Fra de gymnasiale uddannelser er der relativt flere i Nordjylland der læser videre på en mellemlang videregående uddannelse, mens der er relativt færre der tager hhv. en kort videregående uddannelse og en universitetsuddannelse. Dog adskiller fordelingen af studenter på de videregående uddannelser på tværs af regionerne sig ikke nær så meget som for de unge fra de erhvervsfaglige uddannelser.

FORDELINGEN AF UNGE FRA ERHVERVSFAGLIGE UDDANNELSER PÅ VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

KVU MVU BACH

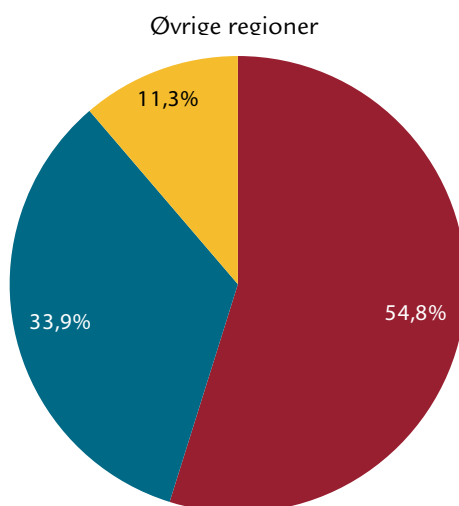
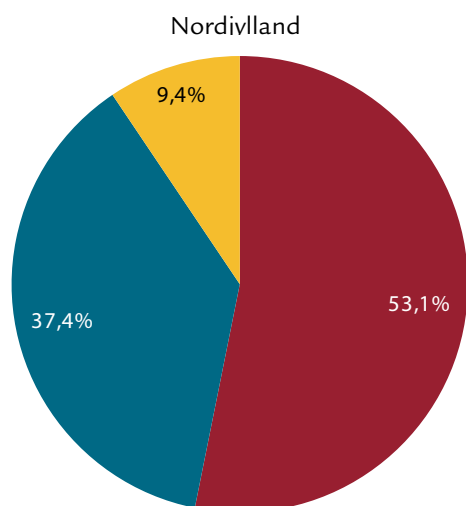

Figur 22: Figuren viser uddannelsesvalget i 2016 hos unge fra erhvervsfaglige uddannelser der efter 27 måneder er i gang med en videregående uddannelse. 54,3 pct. har valgt at læse en mellemlang videregående uddannelse, 31,3 pct. at læse en kort videregående uddannelse, og 13,2 pct. at læse en akademisk bacheloruddannelse. Hos erhvervsfagligt uddannede fra de øvrige regioner er fordelingen anderledes. Her vælger mere end 64 pct. at tage en mellemlang videregående uddannelse, 26,2 pct. at tage en kort videregående uddannelse, og kun 8,4 pct. at tage en akademisk bacheloruddannelse.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

FORDELINGEN AF UNGE FRA GYMNASIALE UDDANNELSER PÅ VIDEREGÅENDE UDDANNELSER

KVU MVU BACH

Figur 23: Figuren viser uddannelsesvalget i 2016 hos unge fra gymnasiale uddannelser der efter 27 måneder er i gang med en videregående uddannelse. 53,1 pct. af de unge nordjyske studenter vælger akademisk bacheloruddannelse, mens 37,4 pct. og 9,4 pct. vælger hhv. mellemlang og kort videregående uddannelse. Profilen fra studenter fra de øvrige regioner er ikke meget anderledes.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Mobilitet i overgangen til videregående uddannelse

Denne indikator afdækker Region Nordjyllands evne til at fastholde sine unge borgere i overgangen fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse samt omfanget af tilflytning til regionen og hvor de fraflyttende nordjyder søger hen.

Andelen af unge med ungdomsuddan-

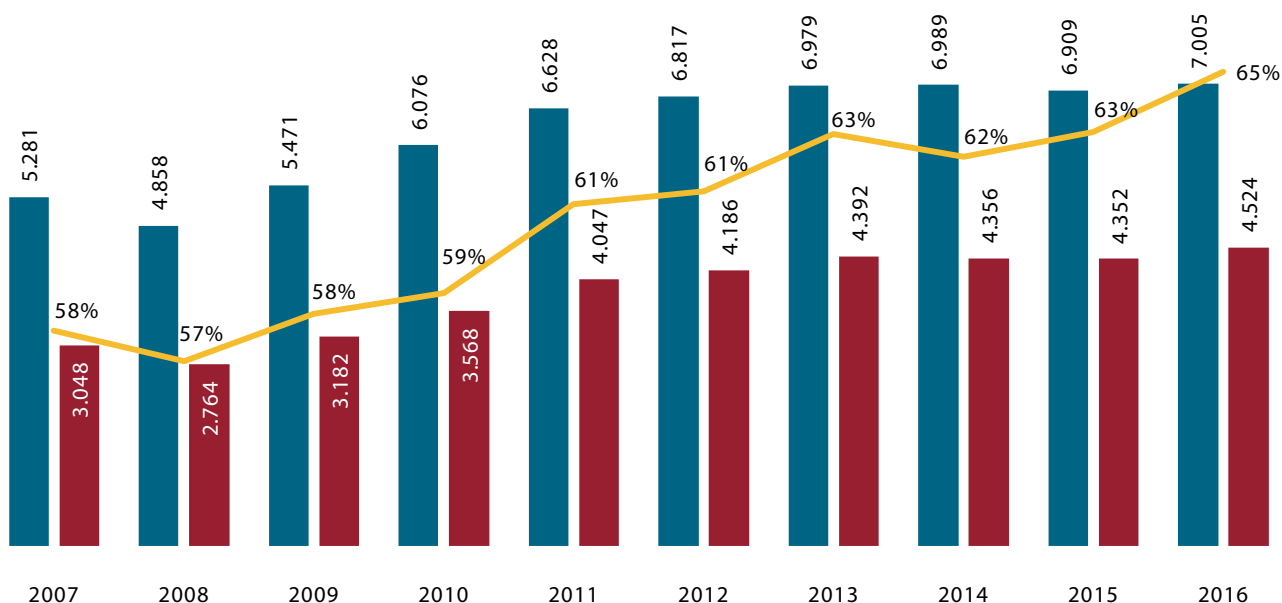
nelse der fortsætter på en videregående uddannelse, er større i Nordjylland end i resten af landet.

Det er dog langt fra alle nordjyske unge der bliver i regionen efter endt ungdomsuddannelse. Bevægelsen år for år i hvor mange der i alt påbegynder en videregå-

ende uddannelse, flugter med bevægelsen i antallet der bliver i regionen for at starte på en videregående uddannelsesinstitution. Antallet af nordjyske unge som flytter region i forbindelse med påbegyndelse af videregående uddannelse, synes altså nogenlunde fast over årene.

ANTAL DER BLIVER I NORDJYLLAND FOR AT TAGE EN VIDEREgåENDE UDDANNELSE

■ Antal i alt
■ Antal i samme region
■ Andel i samme region

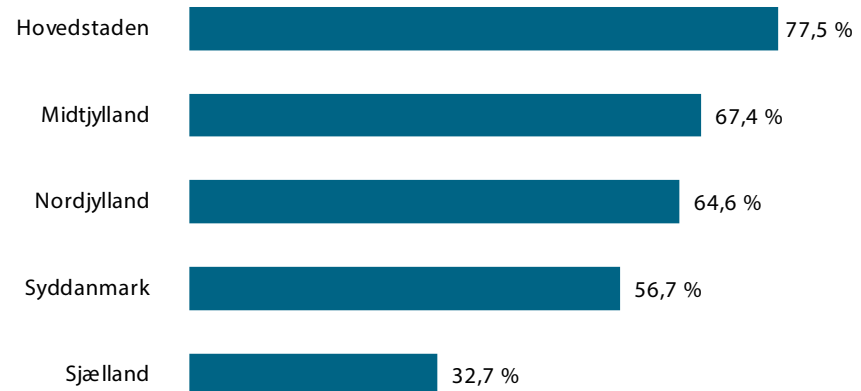
Figur 24: Figuren viser den årlige udvikling i antal unge der har afsluttet en ungdomsuddannelse i Region Nordjylland og påbegyndt en videregående uddannelse, samt antallet og andelen der er blevet i samme region. Andelen som bliver i regionen ved overgang til videregående uddannelse, stiger fra 58 pct. i 2007 til 65 pct. i 2016. Fastholdelsen af unge borgere i Region Nordjylland i overgangen fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse er altså forbedret siden 2008.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Til trods for at Region Nordjylland næst efter Hovedstaden er den region med den højeste andel af unge der påbegynder en videregående uddannelse, er der altså en god tredjedel der flytter fra regionen for at læse videre. Denne andel ligger mellem andelen vi ser i Syddanmark og Midtjylland på hhv. 43 og 33 pct., og er kun væsentlig højere end Hovedstadens andel på under en fjerdedel.

Af de unge der ikke bliver i Region Nordjylland, tager størstedelen – over en femtedel – til Midtjylland som Nordjylland til gengæld også modtager studerende fra. Således er 24 pct. af dem der påbegynder en videregående uddannelse i Region Nordjylland, unge der har fuldført en ungdomsuddannelse i Midtjylland.

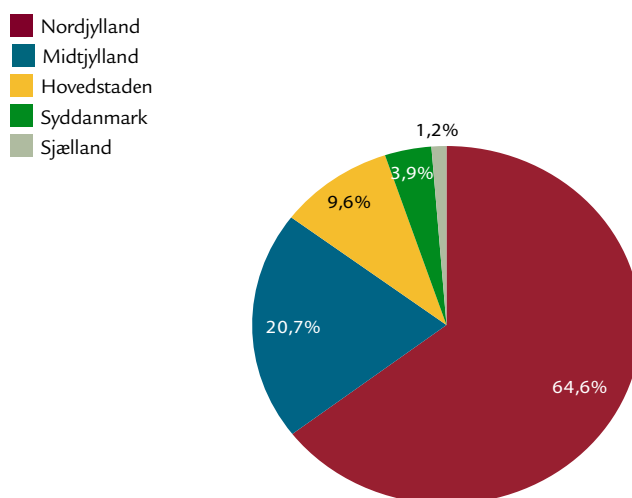
ANDEL DER TAGER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE I SAMME REGION

Figur 25: Figuren viser andelen der har afsluttet en ungdomsuddannelse og påbegyndt en videregående uddannelse i samme region i 2016, for alle regioner. Region Nordjylland placerer sig med en fastholdelse på 65 % i 2016 i midten i forhold til landets øvrige regioner. Der er altså ikke tale om at nordjyske unge i væsentlig større stil flytter fra regionen for at læse videre, end unge fra andre regioner.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

REGIONAL FORDELING AF UNGE NORDJYDER DER TAGER VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

Figur 26: Figuren viser fordelingen af unge fra Region Nordjylland på beliggenhedsregion for deres videregående uddannelsesinstitution.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Mobilitet i overgangen til arbejdsmarkedet

Indikator 8 viste at knap to tredjedele bliver i Region Nordjylland for at tage en videregående uddannelse. Spørgsmålet er nu i hvor høj grad disse lokale samt tilflytterne fra andre regioner forbliver bosiddende i Region Nordjylland efter de er dimitteret fra deres videregående uddannelsesinstitution.

I overensstemmelse med at der med årene er flere fra Region Nordjylland der påbegynder en videregående uddannelse, er der tilsvarende flere der dimitterer fra

nordjyske videregående uddannelsesinstitutioner end før. Og antallet af dimittender fra Nordjylland der bliver boende i regionen, er ligeledes steget.

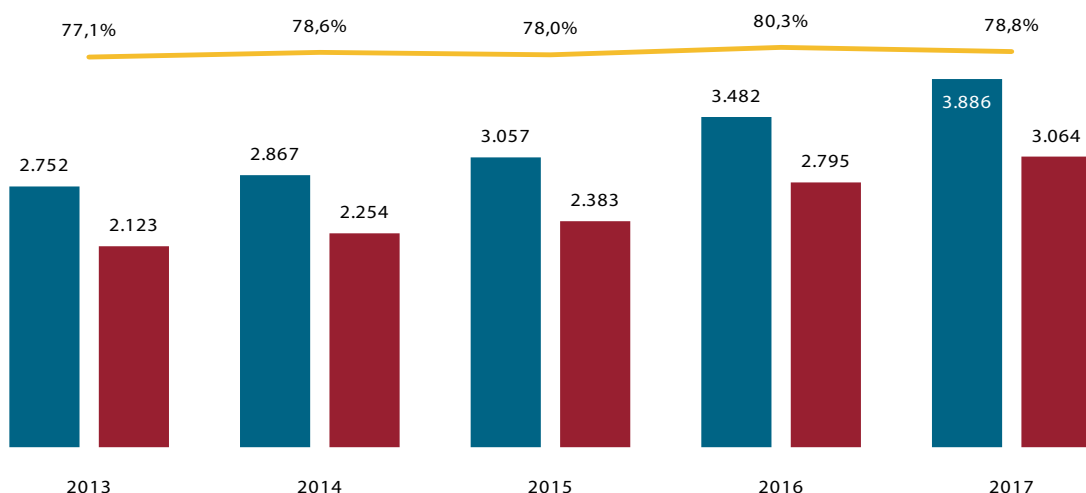
Andelen der bliver boende i beliggenhedsregionen for den uddannelsesinstitution de er dimitteret fra, er dog forskellig fra region til region og ændrer sig jo flere år efter dimission der er gået.

Det er såvel lokale som tilflyttere Nordjylland taber, men som forventet er alle regioner i højere grad i stand til at

Begrebet lokale bruges om dimittender fra videregående uddannelser som under uddannelsen har boet i samme region som den videregående uddannelse er beliggende i, og som også har taget deres adgangsgivende uddannelse i denne region. Begrebet tilflyttere er defineret som dimittender med adgangsgivende uddannelse fra anden region, men som under videregående uddannelse har boet i den region hvor deres uddannelse er beliggende.

ANTAL DIMITTENDER FRA NORDJYLLAND DER BLIVER BOENDE 1 ÅR EFTER DIMISSION

■ Antal dimittender i alt
■ Antal dimittender i samme region
■ Andel i samme region

Figur 27: Figuren viser det samlede antal dimitterede tilflyttere og lokale fra Region Nordjylland samt det antal af denne gruppe der fortsat bor i Nordjylland et år efter dimission. Antallet af dimittender er steget fra 2.752 i 2013 til 3.886 i 2017, mens antallet af dimittender der også er blevet boende, i samme periode er steget fra 2.123 til 3.064.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

fastholde sine lokale. Således har Nordjylland mistet en fjerdedel af sine lokale fem år efter dimission og over halvdelen af sine tilflyttere.

Andelen der bliver boende i beliggenhedsregionen for den uddannelsesinstitution de er dimitteret fra, er dog forskellig fra region til region og ændrer sig jo flere år efter dimission der er gået.

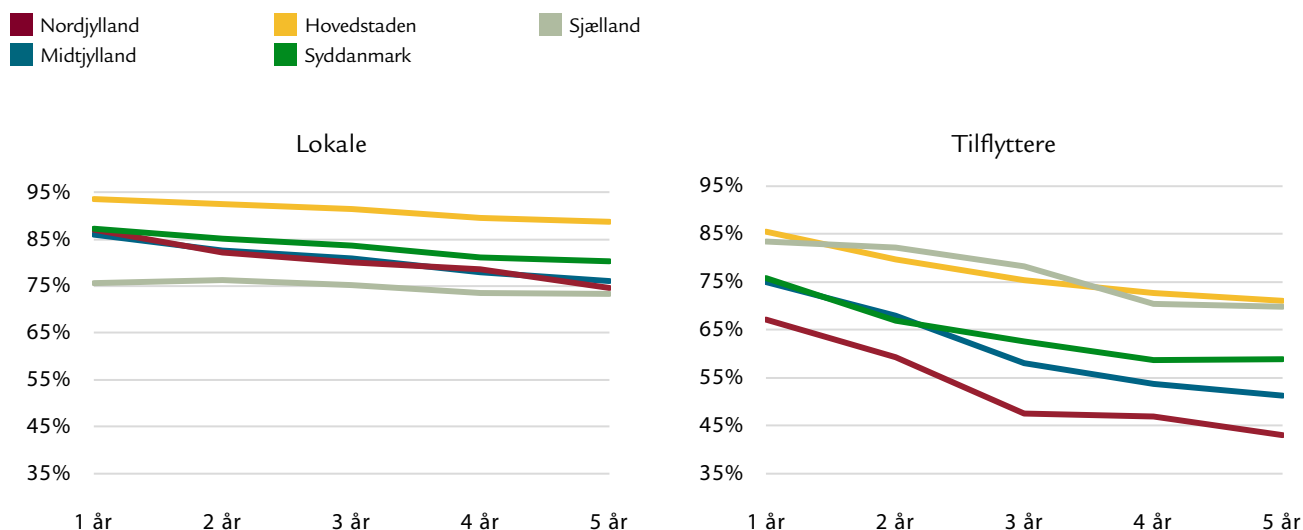
Det er såvel lokale som tilflyttere Nordjylland taber, men som forventet er alle regioner i højere grad i stand til at

fastholde sine lokale. Således har Nordjylland mistet en fjerdedel af sine lokale fem år efter dimission og over halvdelen af sine tilflyttere.

Dette dimittenttab er til trods for at Nordjylland næst efter Hovedstaden er den region der andelsmæssigt modtager flest tilflyttere. Hele 36 pct. af Nordjyllands dimittender fra 2016 boede i andre regioner inden studiestart. Regionen er altså god til at tiltrække nye studerende, men knap så god til at holde på dem

efter endt uddannelse. Hovedstaden og Region Midtjylland tiltrækker tilsammen over en femtedel af Nordjyllands dimittender. Det skal sandsynligvis læses ind i en generel fraflytningsproblematik hvor særlig unge med en videregående uddannelse søger mod storbyer, især Aarhus og København.

ANDEL DIMITTENDER DER BLIVER BOENDE EFTER DIMISSION, OVER TID PÅ REGION

Figur 28: Figureerne viser for hver region andelen af hhv. dimitterede tilflyttere og lokale der bliver bosiddende i den region hvor de tog deres uddannelse og boede under uddannelse, i 2017 1-5 år efter dimission. Jo flere år der er gået efter dimission, jo færre dimittender bor der fortsat i regionen. Denne tendens er evident i alle landets fem regioner. Region Nordjylland fastholder den laveste andel af tilflyttere i alle årene efter dimission. Nordjylland taber med tiden en ca. lige så stor del af sine lokale som Midtjylland, men ligger for sine dimittender med fem års anciennitet 1,5 procentpoint under Midtjylland i 2017. Sjællands større tab af lokale skyldes sandsynligvis at mange finder job i naboregionen, Hovedstaden.

Da regionernes tab af dimittender med årene følger nogenlunde den samme kurve, fortsætter Region Nordjylland med at være den region der lider det største samlede dimittenttab. Over årene har udviklingen været mest nedadgående for Nordjylland hvor fastholdelsen af tilflyttere og lokale fem år efter dimission fra 2013 til 2017 samlet er faldet med 6 procentpoint mod 2,1-3,9 procentpoint i de øvrige regioner. Fastholdelsen af tilflyttere alene er faldet med 8 procentpoint mod 2,3-4,4 i resten af landet.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

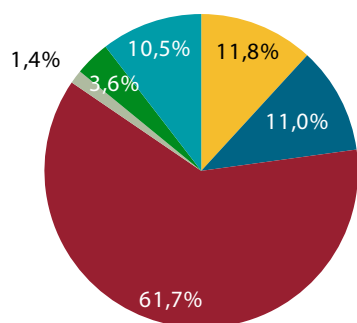
Det er i stor stil dimittender fra kandidatuddannelserne der søger væk fra Nordjylland. Kandidaterne er generelt sværest at fastholde, og fem år efter dimission har Nordjylland tabt over halvdelen af sine kandidater. Den eneste anden region der lider et tilsvarende tab, er Sjælland der mister to tredjedele af sine kandidater, sandsynligvis til

Hovedstaden. Mændene er vanskeligere at holde på end kvinderne. Kønsgabet er dog større i Region Nordjylland hvor der i 2017 fem år efter dimission er en forskel på 8,4 procentpoint mellem kønnene mod 4,7 i de øvrige regioner. For dimittenderne med en kort videregående uddannelse er kønstendensen ikke så entydig.

Fastholdelsen af borgere i Region Nordjylland ser udfordret ud når blikket rettes mod overgangen til arbejdsmarkedet efter fuldført videregående uddannelse. Sammenlignet med landets øvrige regioner er Nordjylland sammen med Sjælland blandt de to regioner hvor færrest bliver boende efter endt uddannelse.

NORDJYSKE DIMITTENDERS FORDELING I LANDET 5 ÅR EFTER DIMISSION

■ Nordjylland
■ Hovedstaden
■ Sjælland
■ Midtjylland
■ Syddanmark
■ Udlandet

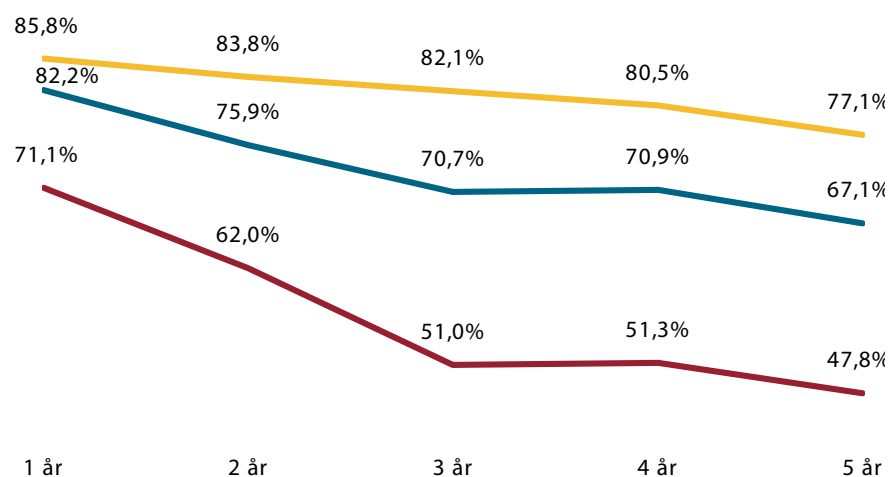

Figur 29: Figuren viser bopælsregion for tilflyttere og lokale dimitteret fra en uddannelsesinstitution i Region Nordjylland i 2017 fem år efter dimission. 61,7 pct. af de nordjyske lokale og tilflyttere som har taget en videregående uddannelse i regionen, bor der også fem år efter. De der ikke er blevet boende, er primært flyttet til Hovedstaden, Midtjylland eller udlandet. Dette gør godt hver tredje af alle dimittender fra Nordjylland som enten er lokal eller tilflytter.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

FASTHOLDELSE AF NORDJYSKE DIMITTENDER FORDELT PÅ UDDANNELSESTYPE

■ KVV
■ MVU
■ KAND

Figur 30: Figuren viser andelen af tilflyttere og lokale dimitteret fra en uddannelsesinstitution i Region Nordjylland der bliver bosiddende i Nordjylland, i 2017 1-5 år efter dimission opdelt på uddannelsestype. Flere og flere vælger, uafhængig af uddannelse, at fraflytte regionen de er uddannet fra, efterhånden som årene går. Af dimittenderne fra Nordjylland der enten er lokale eller tilflyttere, er mere end hver femte fra mellemlange videregående uddannelser fraflyttet efter fem år, mens omkring hver tredje fra korte videregående uddannelser er det, og over halvdelen fra kandidatuddannelser.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

30-årige med en videregående uddannelse

Denne indikator opgør hvor stor en andel af de 30-årige i Region Nordjylland der har påbegyndt eller fuldført en videregående uddannelse.

Uddannelsesindblik 2015 konkluderede at dette er et af de få områder hvor Nordjylland ikke klarer sig godt. Med data fra 2014 viste det sig at der var sket

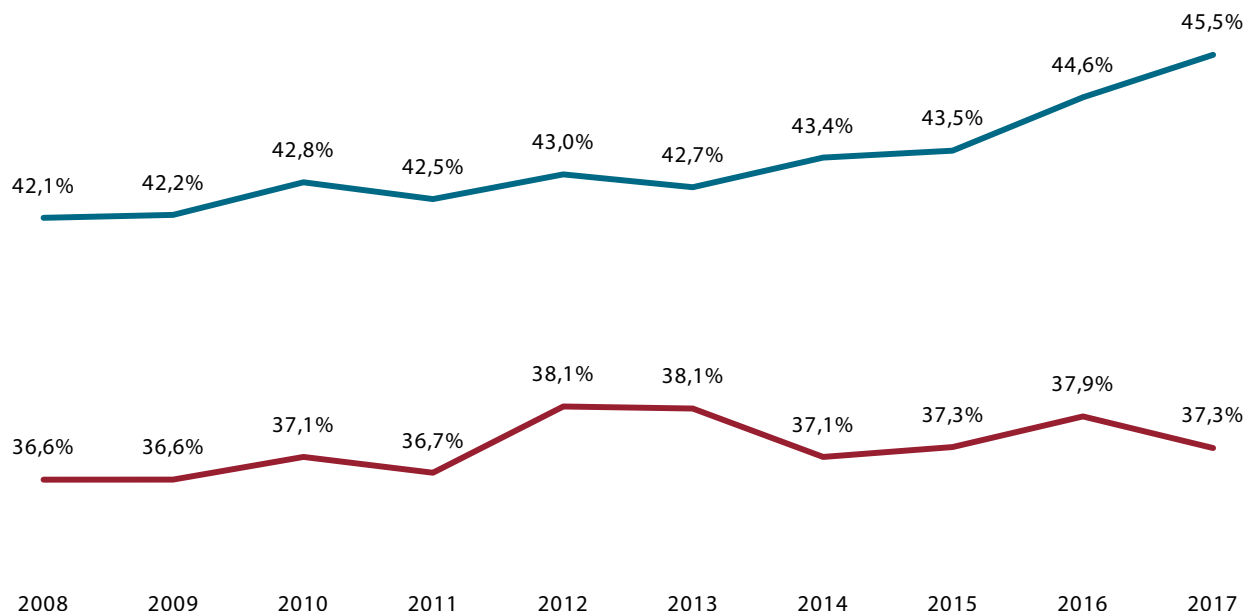
en lille nedgang i andelen der er i gang med eller har en videregående uddannelse, hvorimod det på landsplan fortsat gik fremad.

Region Nordjylland er stagneret omkring denne lille nedgang. Hvor det er positivt at andelen ikke er faldet yderligere siden det lille fald på ét procentpoint

i 2014, er det bekymrende at regionen ikke har kunnet følge med den positive udvikling der er sket i de øvrige regioner med 1 procentpoint om året siden 2015. Der er således i 2017 45,5 pct. i resten af landet der enten er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse, mod Nordjyllands 37,3 pct.

UDVIKLING I ANDELEN AF 30-ÅRIGE DER TAGER EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

■ Nordjylland
■ Øvrige regioner

Figur 31: Figuren viser udviklingen i Nordjylland i andelen af 30-årige der er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse, sammenlignet med de øvrige regioner. For 30-årige i Nordjylland er andelen der tager en videregående uddannelse, omkring 37 pct. i 2017. Denne andel har de sidste ti år varieret, men var ikke meget anderledes i 2008. Modsat er andelen af 30-årige i de øvrige regioner steget fra omkring 42 pct. i 2008 til over 45 pct. i 2017.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

I Uddannelsesindblik 2015 blev det opgjort at Nordjylland med 37 pct. i gang med eller færdig med en videregående uddannelse lå 2 procentpoint foran Region Syddanmark. I 2017 har Region Syddanmark akkurat overhalet Nordjylland. Også i 2017 er 37 pct. af alle 30-årige nordjyder enten i gang med eller har

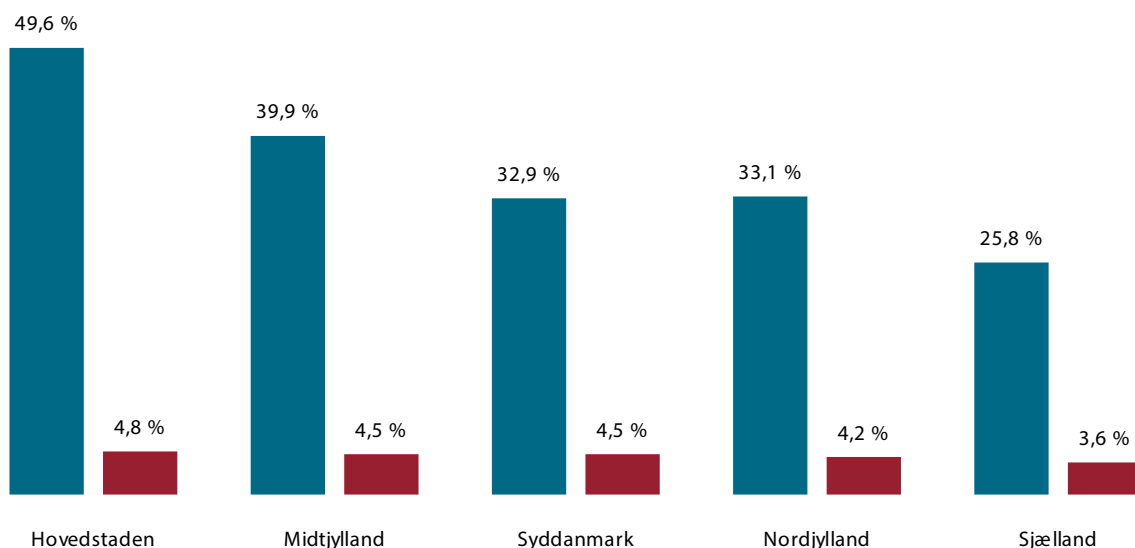
fuldført en videregående uddannelse. Af disse er 12 pct. i gang med eller har taget en lang videregående uddannelse. Kun hovedstadsregionen er med sine over 50 pct. med videregående uddannelse og sine 26 pct. i gang eller færdig med en kandidatuddannelse på niveau med de nationale 2020-mål.

37%

af de 30-årige nordjyder er i 2017 i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse.

ANDEL AF 30-ÅRIGE I GANG ELLER FÆRDIG MED EN VIDEREGÅENDE UDDANNELSE

■ Andel der har fuldført
■ Andel der er i gang

Figur 32: Figuren viser andelen af 30-årige der i 2017 er i gang med eller har fuldført en videregående uddannelse, fordelt på region. Mens 37,3 pct. af de 30-årige nordjyder er i gang med eller har færdiggjort en videregående uddannelse, har 45,5 pct. gjort dette i de øvrige regioner.

Kilde: LANGE GRUPPEN 2018 © på data fra Danmarks Statistik

Hovedstaden og Midtjyllands høje andele skal læses i forlængelse af fraflytningsproblematikken præsenteret i de to foregående indikatorer: Unge tager mod Aarhus og København for at læse og bo. Bytiltrækningen gør sig ligeledes gældende når der zoomes ind på de nordjyske kommuner. Mere end halvdelen af de 30-årige aalborgensere har i 2017 påbegyndt eller fuldført en videregående uddannelse, hvor andelen i de resterende kommuner svinger mellem 18 og 34 pct.

De store byer tiltrækker mange af Nordjyllands unge, og løsningen handler altså atter om fastholdelse af nordjyske borgere. Resultaterne fra denne og de to foregående indikatorer er derfor et opmærksomhedspunkt da de strider imod regionens mangeårige ønske om at have en værdiskabende, veluddannet befolkning.

Af de unge der har afsluttet en ungdomsuddannelse i Nordjylland og sidenhen er påbegyndt en videregående uddannelse, er det i 2016 kun omkring to tredjedele af dem der vælger også at starte videregående uddannelse i regionen. Af alle dem der bor og tager en videregående uddannelse i Nordjylland, er en lignende andel af disse stadig bosiddende i regionen fem år efter. Nordjylland er på dette område den region der er mest udfordret.

For i højere grad at kunne fastholde borgere i Nordjylland anbefales det at der sættes fokus på at skabe attraktive jobforhold bl.a. ved at gøre mindre virksomheder bevidste om værdien af at ansætte akademikere. Omvendt kan uddannelsesinstitutionerne, jobcentre og a-kasser også få dimittendernes øjne op for mulighederne i at søge arbejde i

en mindre virksomhed. Derudover bør arbejdet med at udvikle de nordjyske byer, både kulturelt og arkitektonisk, fortsættes for at gøre det endnu mere attraktivt at leve i Nordjylland.

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder

Regional Udvikling
- Uddannelse, Kultur & Oplevelsesøkonomi

Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Ø
Tlf.: 97 64 80 00
Email: region@rn.dk
www.rn.dk